

Factsheetbundel

Pakket Belastingplan 2024

Voor u ligt de factsheetbundel van het pakket Belastingplan 2024. Het pakket Belastingplan 2024 bestaat dit jaar uit de volgende vijftien wetsvoorstellen:

- Wetsvoorstel Belastingplan 2024;
- Wetsvoorstel Belastingplan BES eilanden 2024;
- Wetsvoorstel Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling;
- Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale beleggingsinstelling;
- Wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen;
- Wetsvoorstel Wet compensatie wegens selectie aan de poort;
- Wetsvoorstel Wet herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en bpm;
- Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2024;
- Wetsvoorstel Wet tijdelijke regeling herzien aangifte inkomstenbelasting;
- Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2024;
- Wetsvoorstel Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw;
- Wetsvoorstel Wet fiscale klimaatmaatregelen industrie en elektriciteit;
- Wetsvoorstel Wet verlaging eigen bijdrage huurtoeslag;
- Wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene nabestaandenwet en de Participatiewet in verband met het in 2024 niet afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon;
- Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het kindgebonden budget tot intensivering van het kindgebonden budget in verband met koopkrachtondersteuning.

De demissionaire status van het kabinet heeft ertoe geleid dat bij de totstandkoming van dit pakket opnieuw afgewogen is welke (fiscale) maatregelen nu ingediend moeten worden. Er is rekening gehouden met de noodzaak en politieke wens om stappen te zetten, bijvoorbeeld door het nemen van koopkrachtmaatregelen die de laagste inkomens ondersteunen. De wereld staat niet stil en het huidige demissionaire kabinet heeft de verantwoordelijkheid om maatregelen in te dienen die nu nodig zijn voor Nederland. Om de behandeling van het pakket in het parlement zo goed mogelijk te ondersteunen is ervoor gekozen om de (fiscale) maatregelen over 15 wetsvoorstellen te verdelen. Het pakket is door deze keuze omvangrijker, in aantal wetten gemeten, dan andere jaren, maar biedt op deze manier meer flexibiliteit voor de behandeling in uw Kamer.

In deze factsheetbundel wordt een korte samenvatting gegeven van elke maatregel, de bijbehorende uitvoeringsgevolgen en de budgettaire consequenties. Een uitgebreidere toelichting van de maatregelen vindt u in de memorie van toelichting op het desbetreffende wetsvoorstel. Daarnaast zijn – waar van toepassing – rekenvoorbeelden opgenomen.

Inhoud

Wetsvoorstel Belastingplan 2024	6
Koopkrachtmaatregelen	7
Voorbeelden gevolgen netto-inkomen mensen in loondienst en gepensioneerden	8
Voorbeelden gevolgen zelfstandigen met lager en hoger inkomen	9
Evenwicht in toptarieven werknemers en ondernemers met hoge inkomens	10
Verhoging box 3 – tarief en niet indexeren heffingsvrij vermogen	11
Verfijning en verduidelijking van box 3	12
Afschrijvingsbeperking gebouwen in de IB	13
Aanpassingen EIA, MIA & Vamil	14
Vereenvoudiging co-ouderschapsregeling IACK	15
Verlagen MKB-winstvrijstelling	16
Geven vanuit de vennootschap	17
Verruiming herinvesteringsreserve bij het staken van een gedeelte van een onderneming ten gevolge van overheidsingrijpen	18
Materiele toets IACK	19
Vereenvoudiging vrijstelling OV-abonnementen en voordeelurenkaart	20
Afschaffen betalingskorting voorlopige aanslag IB	21
Minimumkapitaalregel in de vennootschapsbelasting	22
Aanpassing samenloopvrijstelling bij aandelentransacties	23
Algemeen btw-tarief op agrarische goederen en diensten	24
Versoberen vaste voet bpm met ingang van 1 januari 2025	25
Beëindigen teruggaaf bpm voor geldtransport	26
Beëindigen bijzondere tarieven (mrb)	27
Verhogen kwarttarief kampeerauto naar halftarief (mrb)	28
Inkorten nieuwe eerste schijf gas in de energiebelasting	29
Co-ouderschaps toeslagen	30
Verhoging alcoholaccijns	31
Verhoging accijnstarief zware stookolie	32
Verhoging accijnstarief tabak	33
Verlenging horizonbepaling overtredersbegrip	34
Loslaten koppeling rentepercentage belastingrente voor toeslagen	35
Invoering hardheidsclausule Invorderingswet 1990	36
Wetsvoorstel Belastingplan Caribisch Nederland 2024	37
Fiscale behandeling auto's	38
Maatregelen Wet loonbelasting BES	39

Opbrengstbelasting	40
Algemene bestedingsbelasting.....	41
Maatregelen formeel belastingrecht.....	42
Douane – en Accijnswet BES	43
Introductie minimumbelasting.....	44
Wetsvoorstel Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling	45
Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale beleggingsinstelling	47
Wetsvoorstel Fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen	49
Wetsvoorstel Wet compensatie wegens selectie aan de poort.....	51
Wetsvoorstel Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ en bpm	53
Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten	55
Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten (algemeen)	56
Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 1/6	57
Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2/6	58
Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 3/6	59
Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 4/6	60
Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 5/6	61
Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 6/6	62
Wetsvoorstel Wet tijdelijke regeling herzien aangifte inkomstenbelasting	63
Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2024	65
Reparatie lucratiefbelangregeling	66
Reparaties Wet excessief lenen bij eigen vennootschap	67
Versterking aanpak dividendstripping.....	68
Herstel reguliere navorderingstermijn douane.....	69
Wetsvoorstel Fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw.....	70
Afschaffen verlaagde energiebelastingtarieven voor de glastuinbouwsector	71
Beperken vrijstelling elektriciteitsopwekking.....	72
CO2-heffing glastuinbouwsector	73
Wetsvoorstel Fiscale klimaatmaatregelen industrie en elektriciteit.....	74
Afschaffen vrijstellingen voor metallurgische en mineralogische procedés.....	75
Afschaffen vrijstellingen duaal en non-energetisch gebruik van kolen	76
Minimum CO2-prijs	77
Wetsvoorstel Wet verlaging eigen bijdrage huurtoeslag	78
Verhogen huurtoeslag.....	79
Wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene nabestaandenwet en de Participatiewet in verband met het in 2024 niet afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon	80
In 2024 niet afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon	81

Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het kindgebonden budget tot intensivering van het kindgebonden budget in verband met koopkrachtondersteuning	82
Verhogen kindgebonden budget.....	83
Bijlage	84

Wetsvoorstel Belastingplan 2024

Koopkrachtmaatregelen

Inhoud maatregel

- De verwachte ontwikkeling van de koopkracht over de periode 2023-2024 is overwegend positief. Zonder nadere maatregelen zou de spreiding tussen groepen wel groot zijn.
- Het kabinet neemt daarom een aantal maatregelen om de koopkracht van uitkeringsgerechtigden te verbeteren en de koopkracht van alle groepen evenwichtiger te verdelen. Daarnaast worden maatregelen genomen om het aantal mensen en specifiek ook het aantal kinderen in armoede niet te laten stijgen.
- Deze maatregelen betreffen in de fiscaliteit de volgende:
  - Het startpunt van het tarief tweede schijf (AOW'ers en andere niet premieplichtigen) wordt beperkt geïndexeerd (3,55% i.p.v. 9,9%). Praktisch betekent dit een minder sterke stijging van het startpunt van het tarief tweede schijf met € 2.458 voor personen geboren voor 1946 en een verlaging van € 1.769 voor personen geboren na 1946 (zie ook tabel 1 in de bijlage).
  - Het startpunt van het toptarief wordt beperkt geïndexeerd (3,55% i.p.v. 9,9%). Praktisch betekent dit een minder sterke stijging van het startpunt van het toptarief met € 4.638.
  - Het tarief eerste schijf in de inkomsten- en loonbelasting wordt in 2024 verhoogd tot 36,97% als dekking van de zorgpremie ontwikkeling n.a.v. Zvw-uitgaven en ter invulling van de resterende dekkingsopgave van € 131 mln. in 2024 met het tegengaan van fiscale constructies of afschaffen van fiscale regelingen.
  - De arbeidskorting wordt bij het tweede knikpunt met € 115 verhoogd.
- Daarnaast worden een aantal maatregelen buiten de fiscaliteit genomen, zoals het verhogen van het kindgebonden budget, verhogen van de huurtoeslag en het temporiseren van de afbouw van de dubbele AHK in de bijstand.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid		nvt	
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	0
• Automatisering	€ 0	€ 0	0
Personele gevolgen:		0 fte incidenteel	
		0 fte structureel	
Invoering mogelijk per:	01 – 01 – 2024		
Beslag portfolio:	jaaraanpassing		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

	2023	2024	2025	Structureel
Beperkt indexeren startpunt tweede schijf	0	1.570	1.570	1.570
Beperkt indexeren startpunt tweede schijf AOW'ers	0	236	239	339
Verhogen AK		- 200	- 200	- 200

Budgettair effect (€ mln., -= derving)

Mensen in loondienst en gepensioneerden houden meer netto-inkomen over

Zonder extra maatregelen zouden mensen met lagere inkomens er in 2024 in koopkracht behoorlijk op achteruitgaan. Dat wil het kabinet niet. Daarom neemt het kabinet diverse maatregelen voor deze groep, zoals hogere toeslagen en hogere arbeidskorting. Mensen met een hoger inkomen gaan iets meer inkomstenbelasting betalen om dit te bekostigen. Toch gaan ook zij er volgend jaar op vooruit.

	Johan	Ruth	Maria	Dylan
Bruto inkomen	 AOW van € 19.600	 AOW van € 19.600 aanvullend pensioen van € 10.000	 € 20.000	 € 30.000
Te betalen in 2024 (netto)	€ 25 (2%) minder belasting	€ 471 (13%) minder belasting	€ 303 (45%) minder belasting	€ 891 (24%) minder belasting
	Mo	Fatima	Sarah	Martijn
Bruto inkomen	 € 40.000	 € 75.000	 € 80.000	 € 150.000
Te betalen in 2024 (netto)	€ 985 (13%) minder belasting	€ 904 (4%) minder belasting	€ 940 (3%) minder belasting	€ 295 (0,45%) minder belasting

Deze koopkrachtmaatregelen hebben op elke belastingplichtige met een inkomen hetzelfde effect, ongeacht de gezinssamenstelling van een huishouden. In de rekenvoorbeelden is geen rekening gehouden met eventuele toeslagen voor lagere inkomens, die komen hier nog bovenop. En voor gepensioneerden is de berekening gemaakt op basis van de voorlopige AOW-bedragen voor 2024.

Voorbeelden gevolgen zelfstandigen met lager en hoger inkomen

Minder belasting voor zelfstandigen met lager inkomen, hogere inkomens betalen meer

Mensen met een lager inkomen die werken als zzp'er of mkb'ers met eenmanszaak of vof hebben voordeel van wijzigingen in de inkomstenbelasting. Zij houden netto meer geld over. Ondernemers met een hoger inkomen gaan meer belasting betalen. Vooral deze ib-ondernemers hebben te maken met de verdere verlaging van de zelfstandigenaftrek uit het vorige Belastingplan van € 5030 naar € 3750 en de verlaging van de mkb-winstvrijstelling van 14% naar 12,7%. Zij betalen hierdoor over een groter deel van hun winst of inkomen belasting.

	Astrid is zzp'er in de zorg	Judith heeft een bloemenzaak	Teun is zzp'er in de bouw
Bruto inkomen	 € 35.000	 € 40.000	 € 60.000
Te betalen in 2024 (netto)	€ 183 (6%) minder belasting	€ 315 (6%) minder belasting	€ 107 (1%) minder belasting
	Jayda is zzp'er en tekstschrijver	Ivo heeft een ict-bedrijf	Younes heeft een aannemersbedrijf
Bruto inkomen	 € 90.000	 € 120.000	 € 250.000
Te betalen in 2024 (netto)	€ 13 (0,04%) meer belasting	€ 484 (1%) meer belasting	€ 1440 (1%) meer belasting

Deze koopkrachtmaatregelen hebben op elke belastingplichtige met een inkomen hetzelfde effect, ongeacht de gezinssamenstelling van een huishouden.

Per 2024 betaal je als ondernemer tot € 30.700 geen inkomstenbelasting (dit was in 2023 tot € 29.800). Bij deze ib-ondernemers kan het netto-inkomen toch licht dalen door een stijging van de Zvw-premie. De premie wordt in het najaar vastgesteld.

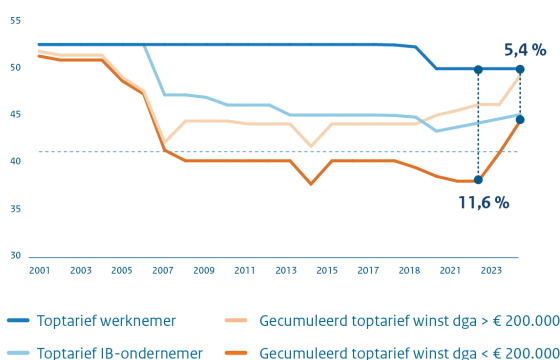
Ministerie van Financiën

Meer evenwicht in toptarieven werknemers en ondernemers met hoge inkomens

De belastingdruk voor verschillende typen werkenden – werknemers, zelfstandig ondernemers en directeur-groothoofden (dga's) – wordt deze kabinetsperiode evenwichtiger. Dit is vooral het gevolg van wijzigingen in box 2 en de zelfstandigenaftrek uit het vorige Belastingplan die ingaan in 2024. Daarnaast wordt de mkb-winstvrijstelling voor zelfstandig ondernemers verlaagd. De marginale toptarieven voor werknemers, zelfstandig ondernemers en dga's komen dicht bij elkaar te liggen. Dit zijn de tarieven die de verschillende typen werkenden betalen vanaf een bepaald inkomen. Voor de werknemer is dit een inkomen vanaf ruim € 125.000.

Marginaal toptarief sinds 2001-2024

Het toptarief van een werknemer (49,5%) en een dga'er met meer dan € 200.000 winst liggen per 2024 dicht bij elkaar.

Het toptarief van een zelfstandig ondernemer stijgt van 44,3% naar 44,8% door de verlaging van de mkb-winstvrijstelling.

Het toptarief voor werknemers lag in 2022 11,6% hoger dan het toptarief voor een dga'er met een winst tot € 200.000. Dit verschil wordt 5,4% in 2024.

Ten opzichte van 2023 betalen de meeste mensen minder belasting, vooral door indexatie

Ondernemers met hogere inkomens betalen meer belasting door maatregelen

Werkenden en gepensioneerden betalen in 2024 minder belasting door indexatie van heffingskortingen en schijfgrenzen. De arbeidskorting wordt (voor werkenden) verhoogd. Mensen met een hoog inkomen of hoog aanvullend pensioen gaan er iets minder op vooruit. De tweede belastingschijf (voor werkenden en voor gepensioneerden) wordt iets minder geïndexeerd dan de inflatie.

Zelfstandig ondernemers betalen in 2024 minder belasting door indexatie en de hogere arbeidskorting. De mkb-winstvrijstelling daalt van 14% naar 12,7%. Samen met de verdere verlaging van de zelfstandigenaftrek van € 5030 naar € 3750 uit vorig Belastingplan, gaan zelfstandigen met een hoge winst erop achteruit. Het nadeel loopt op als de winst toeneemt.

Dga's die meer dan € 67.000 winst uitkeren, betalen in 2024 meer belasting door het hogere tarief in box 2. Deze stijgt van 26,9% naar 31% voor inkomen vanaf € 67.000. Bij een lagere winstuitkering daalt de belastingdruk juist, omdat er in box 2 een basistarief van 24,5% gaat gelden.

Verhoging box 3 – tarief en niet indexeren heffingsvrij vermogen

Inhoud maatregel

- Er worden maatregelen getroffen om dekking te vinden voor de budgettaire derving die ontstaat met het uitstellen van de introductie van het nieuwe box 3-stelsel met een jaar naar 1 januari 2027.
- De maatregelen bestaan uit twee onderdelen:
  - In 2024 wordt het tarief in box 3 verhoogd met 1%-punt ten opzichte van het basispad. Als gevolg van deze verhoging wordt het tarief 34%. Per 2025 was al een tariefsaanpassing naar 34% bepaald.
  - Het heffingsvrije vermogen wordt in 2024 niet geïndexeerd. Zonder maatregelen zou het heffingsvrije vermogen vanwege indexatie zijn uitgekomen op € 62.643. De indexatie wordt voor 2024 niet doorgevoerd, wat neerkomt op een verlaging van € 5.643. Hierdoor blijft het heffingsvrije vermogen gelijk aan € 57.000.
- De verhoging van het tarief in box 3 levert eenmalig € 146 miljoen op. Het niet indexeren van het heffingsvrije vermogen levert € 89 miljoen per jaar op.
- De opbrengst van deze maatregel is bedoeld voor dekking van het uitstellen van de introductie van het nieuwe box 3-stelsel. Indien deze maatregel niet doorgaat zal elders budgettaire dekking moet worden gezocht.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0	fte incidenteel	
	0	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	2026	Structureel
Verhoging box 3	0	235	89	89	-

Verfijning en verduidelijking van box 3

Inhoud maatregel

- Per 1 januari 2023 is de Overbruggingswet box 3 in werking getreden, waarmee de box 3-heffing met ingang van die datum is aangepast. Door deze aanpassingen sluit het forfaitaire rendement in box 3 beter aan bij het werkelijk behaalde rendement. Naar aanleiding van enkele moties en toezeggingen heeft het kabinet verdere verfijningen in de berekening van het rendement onderzocht en stelt twee maatregelen voor.
- De eerste maatregel schaart een aandeel in een VvE en geld op een derdengeldenrekening van een notaris of gerechtsdeurwaarder onder banktegoeden. Deze vermogensbestanddelen vallen momenteel onder de categorie 'overige bezittingen'. Dit vermogen bestaat in de regel uit geld dat wordt aangehouden op een bankrekening. Het is daarom logischer om voor dit vermogen aan te sluiten bij de categorie banktegoeden.
- De tweede maatregel defiscaliseert onderlinge vorderingen en schulden tussen partners en tussen ouders en minderjarige kinderen. Doordat voor vorderingen een hoger forfaitair rendement geldt dan voor schulden, resulteert de nieuwe berekeningssystematiek in een hoger box 3-inkomen bij fiscale partners met onderlinge vorderingen en schulden dan voorheen. Hetzelfde geldt in het geval van minderjarige kinderen. Met het defiscaliseren van deze vorderingen en schulden vallen deze feitelijk tegen elkaar weg, zoals ook voor 2023 het geval was.
- De maatregelen treden met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 in werking. Hierdoor zal het voordeel vanaf het begin van de invoering van het overbruggingsstelsel aan belastingplichtigen worden geboden.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven		x	
Maakbaarheid systemen		x	
Handhaafbaarheid		nvt	
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
Personele gevolgen:	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
Invoering mogelijk met terugwerkende kracht tot:	01 - 01 - 2023		
Beslag portfolio:	jaaraanpassing		
<u>Eindoordeel:</u>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Verfijningen box 3	-34	-34	-35	0

Afschrijvingsbeperking gebouwen in de IB

Inhoud maatregel

- Voor alle gebouwen die als bedrijfsmiddel worden gebruikt wordt de afschrijving beperkt tot maximaal de WOZ-waarde, ongeacht of het een gebouw in eigen gebruik of ter belegging is en ongeacht of het in een onderneming voor de inkomstenbelasting (IB) of een vennootschapsbelastingplichtig lichaam wordt gebruikt.
- Tot op heden kon bij een gebouw in eigen gebruik in de IB tot 50% van de WOZ-waarde worden afgeschreven.
- Het kabinet wil graag het onderscheid tussen de afschrijvingsbeperking voor gebouwen in de IB en de vennootschapsbelasting (Vpb) wegnemen.
- Een stijging van de bodemwaarde heeft tot gevolg dat er minder of geen ruimte voor afschrijving is. Deze maatregel zorgt er in het algemeen voor dat het verschil tussen de boekwaarde en de toekomstige verkoopwaarde kleiner is, met als gevolg dat de belastbare winst bij verkoop van het gebouw lager is.
- De mogelijkheid voor langdurig uitstel van belastingheffing (door gebruikmaking van de herinvesteringsreserve) wordt hierdoor beperkt.
- Bovendien worden door deze maatregel eventuele constructies tegengegaan waarbij men ruimere afschrijvingsmogelijkheden in de IB-sfeer (in vergelijking tot de Vpb-sfeer) beoogt te benutten.
- Daarnaast biedt de maatregel een budgettaire opbrengst die dient ter dekking van andere maatregelen.
- Er wordt voorzien in overgangsrecht. De overgangsregeling houdt in dat op gebouwen in eigen gebruik die vóór 1 januari 2024 reeds tot het ondernemingsvermogen of resultaatvermogen van de belastingplichtige behoorden en waarop de belastingplichtige al vóór 1 januari 2024 heeft afgeschreven, maar nog niet over drie volledige boekjaren heeft afgeschreven, na 31 december 2023 gedurende de resterende jaren van die – in totaal – drie boekjaren nog mag worden afgeschreven volgens de in 2023 geldende regels.
- Met de maatregel wordt het betreffende onderscheid tussen IB en Vpb weggenomen en wordt een budgettaire opbrengst van € 106 miljoen per jaar gerealiseerd.
- Naar verwachting worden circa 74.000 belastingplichtigen geraakt door de maatregel, die in eerste instantie gemiddeld ongeveer € 2.200 meer belasting moeten betalen (incl. overgangsrecht). Op de lange termijn is het nadeel minder groot, doordat de belasting bij afrekening minder hoog zal zijn

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		x	
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ -110.000	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte incidenteel		
	-1 fte structureel		
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
Afschrijf- beperking	106	106	106	106

Aanpassingen EIA, MIA & Vamil

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil graag de aanschaf van energiezuinige, duurzame en milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen stimuleren. Dat gebeurt op dit moment onder andere via de Energie-investeringsaftrek (EIA), de Milieu-investeringsaftrek (MIA) en de Willekeurige afschrijving milieubedrijfsmiddelen (Vamil). Deze regelingen zijn recent geëvalueerd en zijn over het algemeen doeltreffend en doelmatig.
- De regelingen EIA, MIA en Vamil kennen een horizonbepaling. Dit betekent dat de regelingen op enig moment komen te vervallen (in dit geval 1 januari 2024), als ze niet worden verlengd.
- Gelet op de uitkomsten van de evaluaties wordt de huidige horizonbepaling van de regelingen verlengd tot en met 31 december 2028.
- Daarnaast kent de EIA een budgettaire tekort vanwege groot gebruik van de regeling. Om meerjarig budgettair evenwicht te houden wordt voorgesteld het percentage EIA te verlagen van 45,5% naar 40%.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>		<i>structureel</i>
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	€ 0
• Automatisering	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	0 fte	0 fte
		0 fte	0 fte
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
Aanpassingen EIA, MIA & Vamil	0	0	0	0

Vereenvoudiging co-ouderschapregeling IACK

Inhoud maatregel

- De co-ouderschsapsregeling voor de inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) wordt uit de uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 gehaald en in aangepaste vorm opgenomen in de wet inkomstenbelasting 2001.
- Met deze wijziging wordt de uitkomst van het arrest van de Hoge Raad (HR) van 30 september 2022¹ gecorrigeerd.
- Door dat arrest kan een belastingplichtige in een situatie waarin hij slechts 78 dagen in een kalenderjaar zorgt voor een kind in aanmerking komen voor de IACK door middel van de co-ouderschapregeling.
- Door de voorgestelde aanpassing wordt deze uitkomst gerepareerd waardoor co-ouders, zoals oorspronkelijk beoogd, alleen beiden in aanmerking kunnen komen voor de IACK als zij de zorg voor een kind gedurende het kalenderjaar gelijkelijk hebben verdeeld. Concreet is de eis in het voorstel dat het kind ten minste 156 dagen van het kalenderjaar in elk van beide huishoudens verblijft.
- In het voorstel is de co-ouderschsapsregeling vereenvoudigd ten opzichte van de huidige regeling in de uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001. In de huidige regeling is namelijk de aanvullende voorwaarde opgenomen dat sprake moet zijn van een repeterend ritme waarin de zorg gelijkelijk wordt verdeeld. De eis is in het voorstel komen te vervallen.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		x	
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>		<i>structureel</i>
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	€ 0
• Automatisering	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	0 fte	0 fte
		incidenteel	structureel
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2022	2023	2024	Structureel
Vereenvoudiging co-ouderschap IACK	-2	-2	0	0

De budgettaire gevolgen geven de derving weer als gevolg van het arrest van de HR van 30 september 2022. Door de maatregel wordt deze derving vanaf 2024 opgeheven.

¹ HR 30 september 2022, ECLI:NL:HR:2022:1345.

Verlagen MKB-winstvrijstelling

Inhoud maatregel

- De MKB-winstvrijstelling is een aftrekpost ter hoogte van een percentage van de behaalde winst uit onderneming, na vermindering van die winst met de ondernemersaftrek (onder meer bestaande uit de zelfstandigenaftrek).
- Het percentage van de MKB-winstvrijstelling wordt verlaagd van 14% naar 12,7%.
- De maatregel draagt bij aan het verkleinen van het verschil in fiscale behandeling van werknemers en ondernemers in de inkomstenbelasting (IB).
- De maatregel dient ter dekking voor de lagere dan eerder voorziene opbrengst van de zogenoemde Pijler 2-maatregelen (het wetsvoorstel Wet minimumbelasting 2024, dat eveneens bij de Tweede Kamer aanhangig is).

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
Verlaging MKB-winstvrijstelling	180	180	180	180

Er zijn ruim 1,1 miljoen belastingplichtigen met recht op MKB-winstvrijstelling.

Geven vanuit de vennootschap

Inhoud maatregel

- Volgens de huidige systematiek geldt dat als een vennootschap giften doet aan een algemeen nut beogende instelling (ANBI) of een sociaal belang behartigende instelling (SBBI) die uitkomen boven 50% van de winst met een maximum van € 100.000, deze uitgaven voor het meerdere worden aangemerkt als verkapte dividenduitkering aan de aandeelhouder, bij wie de verkapte dividenduitkering wordt belast als inkomen in box 2. Via de periodiekegiftenaftrek in de inkomstenbelasting kan de aandeelhouder vervolgens de gift op het inkomen in aftrek brengen, rekening houdend met de per 1 januari 2023 ingevoerde aftopping van de periodiekegiftenaftrek tot € 250.000 per kalenderjaar per huishouden.
- De goededoelensector en grote gevers ervaren de hiervoor beschreven systematiek belemmerend voor geven vanuit de vennootschap. Gelet op het maatschappelijke belang van giften aan goede doelen en daarmee giften die worden gedaan vanuit een vennootschap, acht het kabinet het wenselijk om de huidige systematiek voor geven vanuit de vennootschap aan te passen.
- De voorgestelde maatregelen regelen dat: (1) een door een vennootschap aan een ANBI of een steunstichting SBBI gedane gift niet in aanmerking wordt genomen als tot het inkomen van de aandeelhouder te rekenen voordeel in box 2 of opbrengst voor de dividendbelasting en (2) die gift niet aftrekbaar is, ook niet voor zover de gift lager is dan het huidige wettelijke maximum van 50% van de winst en van € 100.000 (de aftrekmogelijkheid in de vennootschapsbelasting vervalt).
- Het gevolg van deze maatregelen is dat een gift aan een ANBI of steunstichting SBBI het vermogen van een vennootschap zonder fiscale gevolgen kan verlaten (niet aftrekbaar in de vennootschapsbelasting en niet aftrekbaar en belast in de inkomstenbelasting). Het wordt daarmee aantrekkelijker om grote giften vanuit de vennootschap te geven.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		x	
<i>Handhaafbaarheid</i>	x		
<i>Fraudebestendigheid</i>		x	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 1,6 mln.	
• Automatisering	€ 760.000	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte incidenteel		
	12,9 fte structureel		
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	middelgroot		
<u>Eindoordeel:</u>	uitvoerbaar, mits de forse risico's en beperkingen in de handhaving, ook met betrekking tot de bestrijding van oneigenlijk gebruik, worden geaccepteerd.		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Geven vanuit de vennootschap	0	0	-6	-24

Verruiming herinvesteringsreserve bij het staken van een gedeelte van een onderneming ten gevolge van overheidsingrijpen

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil graag een fiscale belemmering bij de toepassing van de herinvesteringsreserve (in de inkomstenbelasting (IB)) bij het gedeeltelijk staken van een onderneming ten gevolge van overheidsingrijpen wegnemen.
- Hierdoor wordt het gebruik van de herinvesteringsreserve in meer gevallen dan thans mogelijk voor onder andere ten gevolge van overheidsingrijpen gedeeltelijk stoppende agrariërs.
- Op dit moment is het voor een IB-plichtige ondernemer niet mogelijk om de herinvesteringsreserve over de grens van de onderneming toe te passen. Indien een ondernemer meerdere ondernemingen heeft, dan kan een herinvesteringsreserve die is gevormd in de ene onderneming dus niet worden gebruikt voor een (her)investering in een andere onderneming van deze ondernemer.
- Voorgesteld wordt om toepassing van de herinvesteringsreserve voor een ondernemer in de IB over de ondernemingsgrens mogelijk te maken in geval van een staking van een gedeelte van een onderneming als gevolg van overheidsingrijpen. Herinvestering (en daarmee doorschuiven van de belastingclaim) kan zowel naar een nieuwe onderneming als een bestaande onderneming van de betreffende belastingplichtige.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>		<i>structureel</i>
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	€ 0
• Automatisering	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	0 fte	0 fte
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
Verruiming	-1	-1	-1	0
HIR				

- De schatting is dat het gemiddeld over de komende 10 jaar gaat om een zestigtal agrarische bedrijven per jaar, die gebruik kunnen maken van de verruiming.
- Een enkel bedrijf zal naar verwachting hiervan niet een deelnemer aan een agrarische beëindigingsregeling zijn.
- Het structurele bedrag wordt bereikt in 2056.

Materiele toets IACK

Inhoud maatregel

- Een van de voorwaarden voor toekenning van de inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) is de zogenoemde inschrijvingseis. De belastingplichtige moet in een kalenderjaar ten minste zes maanden op hetzelfde woonadres staan ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP) als een kind dat bij het begin van het kalenderjaar jonger is dan twaalf jaar.
- In de praktijk zijn er situaties waarin de belastingplichtige arbeid en zorg voor een kind combineert, maar hij niet gezamenlijk met het kind op hetzelfde woonadres in de BRP staat ingeschreven.
- Bijvoorbeeld in de situatie waarbij ouders samen met een kind tijdelijk verblijven in een vakantiewoning, maar het adres van de vakantiewoning niet als woonadres in de BRP kunnen registreren.
- Hierdoor voldoen deze ouders niet aan de formele inschrijvingseis en hebben zij geen recht op de IACK.
- Het voorstel is om de formele inschrijvingseis per 2025 te vervangen door een materiële toets. Daarbij is de eis dat de belastingplichtige en een kind ten minste zes maanden in het kalenderjaar tot hetzelfde huishouden behoren. Hiermee sluit de toekenning van de IACK beter aan bij doel en strekking van de IACK. Er wordt zo meer recht gedaan aan de feitelijke situatie, in plaats van een (harde) formele inschrijvingseis.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>		x	
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 50.000	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	0 fte	
		incidenteel	
		structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2025		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Materiele toets IACK	0	-1	-1	0

- De maatregel leidt tot een derving van € 1 mln. Per jaar vanaf 2024. De maatregel wordt per 2024 geregeld met een goedkeuring vooruitlopend op wetgeving en vanaf 2025 wettelijk vastgelegd.
- Structureel is de budgettaire derving nul vanwege het uitfaseren van de IACK per 2037.

Vereenvoudiging vrijstelling OV-abonnementen en voordeelurenkaart

Inhoud maatregel

- De maatregel heeft als doel om de huidige vrijstelling OV-abonnementen en voordeelurenkaarten eenvoudiger te maken. Met deze vereenvoudiging wordt de vrijstelling ook ruimer.
- Met de maatregel wordt de wijze waarop een werkgever de OV-kaart faciliteert niet meer relevant. Onafhankelijk hoe een werkgever een OV-kaart aanbiedt aan diens werknemer, is er geen loonbelasting verschuldigd, mits de werknemer de OV-kaart ook (in welke mate dan ook) voor zakelijke reizen (waaronder woon-verkeer) gebruikt. Zolang de werkgever aannemelijk kan maken dat sprake is van zakelijk gebruik hoeft een werkgever geen registratie van privé- en zakelijk gebruik meer bij te houden om in aanmerking te komen voor de vrijstelling.
- Als de maatregel niet doorgaat blijft er in de wet een onderscheid in fiscale behandeling bestaan tussen enerzijds het ter beschikking stellen van een OV-kaart en anderzijds het vergoeden of verstrekken van een OV-kaart. Indien van het laatste sprake is, moet een werkgever blijven nagaan of de vergoeding niet hoger is dan de daadwerkelijke kosten van zakelijk gebruik (waaronder woon-werkverkeer), omdat dit meerdere als belast loon wordt aangemerkt.
- De voorgestelde maatregel betekent een vereenvoudiging ten opzichte van de huidige situatie voor burgers, bedrijven en de Belastingdienst

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Vereenvoudiging vrijstelling OV-kaart	0	-18	-18	-18

Afschaffen betalingskorting voorlopige aanslag IB

Inhoud maatregel

- De betalingskorting is in 1998 geïntroduceerd om de administratieve lasten te verlichten bij het betalen van een voorlopige aanslag die in meerdere termijnen mag worden voldaan. Dit door het in één keer betalen van deze voorlopige aanslagen te stimuleren met een betalingskorting.
- Inmiddels zijn de administratieve lasten als gevolg van elektronisch bankieren vandaag de dag gering. Het in één keer betalen van een aanslag kost nu namelijk bijna evenveel tijd als het in gang zetten van vooraf vastgestelde periodieke betalingen.
- Daarom is het niet langer noodzakelijk om de volledige betaling van een voorlopige aanslag te stimuleren met een betalingskorting. Sinds 1 januari 2023 wordt er daarom geen betalingskorting meer aangeboden bij voorlopige aanslagen vennootschapsbelasting. Met deze voorgestelde maatregel wordt de betalingskorting – overeenkomstig de toezegging aan het lid Nijboer bij de plenaire behandeling van de Fiscale Verzamelwet 2023 – in zijn geheel afgeschaft.
- Gezien de politieke wens is de Belastingdienst gestart met de voorbereiding zodat implementatie per 1 januari 2024 kan plaatsvinden. Hiervoor is de rekenmodule die de betalingskorting vaststelt verwijderd. Het is bijzonder ingewikkeld en ingrijpend om deze reeds ingezette werkzaamheden voor het afschaffen van de betalingskorting terug te draaien. De wijziging moet immers al per 1 december 2023 operationeel zijn. Wanneer deze maatregel niet doorgaat, raakt dit het overvolle IV-portfolio van de IH en de invordering. Dit zal resulteren in nieuwe prioriteringsvraagstukken met de daarbij behorende risico's.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>		x	
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 110.000	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	0 fte	
		0 fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Afschaffen betalingskorting	-	90	90	90

Het afschaffen van de betalingskorting bij voorlopige aanslagen inkomstenbelasting doet géén aanvullend beroep op het doenvermogen van belastingsschuldigen.

Minimumkapitaalregel in de vennootschapsbelasting

Inhoud maatregel

- De minimumkapitaalregel is een specifieke renteaftrekbeperking in de vennootschapsbelasting voor banken en verzekeraars (die aangrijpt voor zover het eigen vermogen minder bedraagt dan 9% van het balanstotaal).
- Op dit moment vallen de rentelasten op alle schulden onder het toepassingsbereik van de minimumkapitaalregel.
- Voorgesteld wordt om per 1 januari 2024 de rentelasten op schulden aan groepslichamen uit te zonderen van de toepassing van de maatregel.
- Het doel van de uitzondering is om vanuit de groep gezien een efficiënte allocatie van liquide middelen mogelijk te maken, zodat wordt voorkomen dat op groepsniveau onnodig vreemd vermogen dient te worden aangetrokken.
- Om de budgettaire derving van € 73 miljoen te dekken die uitgaat van de voorgestelde aanpassing wordt aanvullend voorgesteld om het percentage van de minimumkapitaalregel per 1 januari 2024 te verhogen van 9% naar 10,6%.
- Indien de maatregel niet doorgaat blijven de rentelasten op groepsschulden in aftrek beperkt door de toepassing van de minimumkapitaalregel en werkt de maatregel onevenwichtig uit op het interne liquiditeitsbeheer van banken en verzekeraars.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>			x
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 260.000	
• Automatisering	€ 140.000	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	2 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Uitzondering groepsrente	0	-73	-73	-73
Verhogen percentage	0	73	73	73
Per saldo	0	0	0	0

- De maatregel raakt een beperkt aantal (groot)banken en verzekeraars en heeft geen effect op het doenvermogen van burgers.
- De maatregel heeft naar verwachting geen noemenswaardige gevolgen voor de regeldrukkosten van de betreffende informatie reeds voorhanden is binnen het kader van de bestaande rapportageverplichtingen.

BP24

Aanpassing samenloopvrijstelling bij aandelentransacties

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil vanaf 1-1-2025 4% overdrachtsbelasting heffen bij de overdracht van nieuwe onroerende zaken via aandelentransacties en stelt daarom een maatregel voor.
- De maatregel heeft tot gevolg dat door de wetgever onbedoelde en ongewenste belastingbesparing bij vastgoedaandelentransacties (btw) geheel of gedeeltelijk weg wordt genomen door in voorkomende gevallen overdrachtsbelasting (4%) te heffen.
- Hierdoor wordt een gelijk spelveld gecreëerd tussen ondernemers die nieuw vastgoed overdragen door middel van een stenentransactie en ondernemers die overdragen door middel van een aandelentransactie.
- De maatregel is niet van toepassing en heffing van 4% overdrachtsbelasting blijft dus achterwege wanneer vastgoed wordt overgedragen door middel van een aandelentransactie en dat vastgoed voor tenminste 90% wordt gebruikt voor btw-belaste prestaties. In deze gevallen speelt het fiscale voordeel geen rol in de keuze voor een transactie in stenen of in aandelen zodat het niet nodig is middels de maatregel overdrachtsbelasting te heffen.
- Er geldt overgangsrecht voor lopende projecten waarvoor ten minste een intentieovereenkomst is getekend voor datum indiening van het wetsvoorstel.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		x	
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		x	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 2,86 mln.	
• Automatisering	€ 80.000	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte incidenteel		
	22,4 fte structureel		
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2025		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar, maar met inachtneming van risico's op de punten van handhaafbaarheid en de tijdige werving van de benodigde extra capaciteit		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettair effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Aanpassing samenloopvrijstelling	0	0	0	62

Algemeen btw-tarief op agrarische goederen en diensten

Inhoud maatregel

- Vanaf 1 januari 2025 is het algemene btw-tarief (21%) van toepassing op agrarische goederen en diensten in plaats van het verlaagde btw-tarief (9%).
- Deze maatregel wordt voorgesteld omdat de belangrijkste doelstelling van het verlaagde btw-tarief op deze goederen en diensten (voorkomen cumulatie) sinds het afschaffen van de btw-landbouwregeling in 2018 is vervallen (doel is niet langer actueel).
- De doelgroep waarvoor deze maatregel bedoeld was, namelijk agrariërs, wordt niet geraakt door de tariefsverhoging omdat het in de regel gaat om aftrekgerechtigde ondernemers.
- Het huidige verlaagde btw-tarief ziet onder meer op de leveringen van bepaalde agrarische goederen zoals peulvruchten en granen die niet als voedingsmiddel kwalificeren, pootgoed, vee, beetwortelen, land- en tuinbouwzaden, rondhout, stro, veevoerders, vlas en wol, zowel ruw en ongewassen en de diensten opfok van dieren en opkweken van planten.
- Als gevolg van deze maatregel verdwijnt ook een sprekend voorbeeld van bijzondere tariefverschillen in de btw: konijnenvoer wordt voortaan ook belast tegen het algemene btw-tarief, net als cavia(- en ander huisdieren)voer. Beide dieren zijn aan te merken als huisdieren, maar konijnenvoer is op dit moment (nog) belast tegen het verlaagde btw-tarief omdat een konijn (ook) een voedingsmiddel kan zijn (volgens maatschappelijke opvattingen) en een cavia niet.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>		0 fte	incidenteel
		0 fte	structureel
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2025		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Aanpassing btw-tarief	-	-	43	43

Aanvullende wetgeving

- Gelijktijdig met de indiening van het Belastingplan 2024 (waar deze maatregel deel van uitmaakt) is een nota van wijziging op het wetsvoorstel Fiscale verzamelwet 2024 aangeboden. Deze zal de codificatie van bestaand uitvoeringsbeleid ongedaan maken. Dit bestaande beleid ziet op de toepassing van het verlaagd tarief voor de opfok van dieren en het opkweken van planten.
- Als het algemene btw-tarief van toepassing is op agrarische goederen en diensten in plaats van het verlaagde tarief, maakt dat de genoemde codificatie irrelevant. Als de voorgestelde wetswijziging wordt aangenomen, zal het bestaande uitvoeringsbeleid ook worden ingetrokken per 1 januari 2025.

Versoberen vaste voet bpm met ingang van 1 januari 2025

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil vanaf 1 januari 2025 het vaste deel van de bpm verhogen met ongeveer € 200. Afhankelijk van de inflatie tussen nu en 2025 past het kabinet dit bedrag nog aan. Het variabele deel van de bpm verandert niet. Dit is het deel dat afhangt van de CO2-uitstoot van de personenauto.
- De bpm is een belasting ter zake van de inschrijving van een auto in Nederland. Oftewel het betreft een belasting op de aanschaf van een auto. De hoogte van de bpm voor een personenauto is opgebouwd uit een vast deel (vaste voet) en een variabel deel (schijvenstelsel) dat afhankelijk is van de CO2-uitstoot van de personenauto. Tot 1 januari 2025 zijn emissievrije motorrijtuigen volledig vrijgesteld van bpm.
- Met deze regeling wil het kabinet de ingroei van emissievrije personenauto's versnellen en de aanschaf van een tweedehands elektrische auto subsidiëren.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 150.000	€ 250.000	
• Automatisering	€ 30.000	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	1,0	fte incidenteel	
	3,1	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2025		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Versobering vaste voet bpm	0	0	92	119

BP24

Beëindigen teruggaaf bpm voor geldtransport

Inhoud maatregel

- Voorgesteld wordt om de teruggaaf van bpm voor geldtransportwagens met ingang van 1 januari 2026 te beëindigen. Deze wagens zijn in de wet motorrijtuigenbelasting (MRB) wel belast.
- Aanleiding voor deze maatregel is een negatieve evaluatie van de bijzondere regelingen in de mrb en bpm.²
- Door de regeling te beëindigen ontstaat vanuit de bpm ook voor deze motorrijtuigen een prikkel om bij aanschaf rekening te houden met de CO₂-uitstoot. De teruggaafregeling voor geldtransportwagens brengt daarnaast – in verhouding tot het aantal gebruikers - administratieve lasten met zich mee voor zowel de uitvoering als de gebruikers van de regeling. Door beëindigen van de regeling wordt het belastingstelsel eenvoudiger.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>		0 fte	incidenteel
		0 fte	structureel
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2026		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Beëindiging teruggaaf	0	0	0	0

² Kamerstukken 2023/24, 2023Z15506.

Beëindigen bijzondere tarieven (mrb)

Inhoud maatregel

1. Afschaffen verlaagde brandstoftoeslag personen- en bestelauto's op CNG, LNG of LPG

2. Afschaffen nihil tarief voor OV-autobussen op LPG of aardgas

- Met regeling 1 wil het kabinet per 1 januari 2026 de mrb vrijstelling beëindigen voor personenauto's en bestelauto's die rijden op CNG, LNG of LPG.
- Met regeling 2 wil het kabinet mrb invoeren op autobussen die op LPG of aardgas rijden.
- Beide regelingen zijn destijds geïntroduceerd om de CO₂-uitstoot te verminderen en de afhankelijkheid van benzine en diesel te verminderen. Voornoemde brandstofsoorten LPG, LNG en CNG golden toen als een duurzame en betaalbare brandstof, die een alternatief kon bieden voor benzine en diesel. Het stimuleren van het gebruik van aardgasvoertuigen werd gezien als een manier om deze doelen te bereiken.
- SEO Economisch Onderzoek en de Algemene Rekenkamer hebben geconcludeerd dat de doelstelling van deze regelingen is achterhaald. Het beleid van het kabinet is nu gericht op het stimuleren van duurzamere alternatieven, zoals elektrische auto's en waterstofauto's. Daarnaast leidt het beëindigen van beide regelingen tot een eenvoudigere en beter uitvoerbare mrb.
- De regeling raken een klein aantal OV-bussen en personenauto's. Wat betreft de verkoop van de personenauto's die op gas rijden is een sterk dalende trend te zien: van ca. 9.800 in 2012 naar 3.500 in 2022.

3. Afschaffen kwarttarief voor paardenvervoer

- Het kabinet wil de mrb voor paardenvervoer per 1 januari 2026 verhogen naar voltarief.
- Motorrijtuigen die zijn ingericht voor het vervoer van paarden ten behoeve van de paardensport en uitsluitend niet-beroepsmatig worden gebruikt maken aanspraak op het kwarttarief binnen de mrb vanwege het vermeende beperkt gebruik van de weg door deze motorrijtuigen.
- Met het voorstel om het kwarttarief voor paardenvervoer af te schaffen worden de fiscale milieuprikkels in de mrb volledig van toepassing op deze motorrijtuigen. Verder is de regeling moeilijk uitvoerbaar. Dit werkt misbruik in de hand, wat ook terug is te zien in de cijfers. Zo is het gebruik van de regeling fors toegenomen: van ca. 1.900 gebruikers in 2018 tot ca. 3.000 in 2020. Een toenemend deel van de verzoeken is gericht op het (onterecht) verkrijgen van het kwarttarief.

4. Versoberen vrijstelling oldtimers vanaf 2028 tot voertuigen met een bouwjaar tot 1988

- Het kabinet wil dat de mrb-vrijstelling voor oldtimers vanaf 1 januari 2028 alleen nog geldt voor voertuigen die vóór 1988 zijn gebouwd. Nu zijn alle voertuigen van 40 jaar of ouder nog vrijgesteld van mrb.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid			x
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen			x
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ -40.000	
• Automatisering	€ 60.000	€ 0	
Personele gevolgen:	0 fte incidenteel		
	-0,5 fte structureel		
Invoering mogelijk per:	01 - 01 - 2026, 01 - 01 - 2028 en 01 - 01 - 2030		
Beslag portfolio:	beperkt		
Eindoordeel:	uitvoerbaar, mits de migratie naar het nieuwe systeem is afgerond		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
1. Afschaffen verlaagde brandstoftoeslag	0	0	0	57
2. Afschaffen nihil tarief voor OV-autobussen op LPG of aardgas	0	0	0	0
3. Afschaffen kartarief paardenvervoer	0	0	0	2
4. Versoberen vrijstelling oldtimers	0	0	0	152

Verhogen kwarttarief kampeerauto naar halftarief (mrb)

Inhoud maatregel

- Voorgesteld wordt om het kwarttarief voor een door een particulier gehouden kampeerauto in de motorrijtuigenbelasting (mrb) te verhogen naar een halftarief met ingang van 1 januari 2026.
- Het specifieke halftarief voor kampeerauto's die bedrijfsmatig worden gehouden komt met het voorstel te vervallen. Deze vallen voortaan onder het algemene halftarief voor kampeerauto's.
- Zoals de Algemene Rekenkamer in haar onderzoek Effecten van elektrische auto's en bestelauto's en het onderzoeksbureau SEO in haar onderzoek Evaluatie bijzondere regelingen in de autobelastingen hebben geconcludeerd, levert de bijzondere regeling voor de kampeerauto een aanzienlijke belastingderving in de autobelastingen op. Als beleidsinstrument gaat deze regeling daarmee met hoge kosten gepaard.
- Kampeerauto's stoten, in vergelijking tot personenauto's relatief meer CO₂, stikstofoxiden en fijnstof uit en dragen daarmee substantieel bij aan de totale emissie door het wegverkeer. De compensatie voor het beperkte gebruik van de weg door een kampeerauto is bovendien veelal groter dan het geldende kwarttarief. Uit het hiervoor genoemde onderzoek van SEO is gebleken dat circa de helft van de gebruikers de kampeerauto minimaal één keer per jaar schorst. Door schorsing wordt de facto een lagere mrb betaald dan het geldende kwarttarief. Met het voorstel wordt deze situatie hersteld.
- Indien de maatregel niet doorgaat blijft een complexere regeling in stand doordat het verschil tussen bedrijfsmatig en particulier gehouden kampeerauto's blijft bestaan.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven		x	
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid			x
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 480.000	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 10.000	€	0
Personele gevolgen:	6,2 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
Invoering mogelijk per:	01 - 01 - 2026		
Beslag portfolio:	beperkt		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Verhogen kwarttarief	0	0	0	80

BP24

Inkorten nieuwe eerste schijf gas in de energiebelasting

Inhoud maatregel

- Bij de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Belastingplan 2023 is het amendementen Grinwis c.s. inzake gas aangenomen. Dit regelt dat de eerste schijf gas in de energiebelasting wordt opgeknipt per 1 januari 2024. De huidige eerste schijf gas loopt van 0 tot 170.000 m³. In het amendement wordt de grens tussen de nieuwe eerste en nieuwe tweede schijf gesteld op 1.200 m³.
- Het kabinet stelt voor om de schijfgrens te stellen op 1.000 m³ in plaats van 1.200 m³. Op deze manier wordt bij een eventuele toekomstige verlaging van het tarief van de nieuwe eerste schijf ten opzichte van het tarief van de nieuwe tweede schijf aan huishoudens naast een financieel voordeel tevens een prikkel gegeven om het gasverbruik zo veel terug te brengen. Het gemiddelde gasverbruik per huishouden is 1.169 m³ (2023).

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettair effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Inkorten eerste schijf	0	0	0	0

- Het kabinet stelt niet voor om de tarieven van de nieuwe eerste en tweede schijven gas en elektriciteit aan te passen. De voorgestelde wijziging heeft geen budgettair effect.
- Voor energieleveranciers geldt dat zij uiterlijk 1 oktober 2023 moeten weten welke schijfgrens per 1 januari 2024 geldt, vanwege de benodigde voorbereidingstijd
- De verdere inkorting van de nieuwe eerste schijf gas doet als zodanig geen extra beroep op het doenvermogen van burgers en bedrijven als verbruikers van gas, noch op het doenvermogen van contracthouders van blokverwarming en ook niet van energieleveranciers.

BP24

Co-ouderschap toeslagen

Inhoud maatregel

- Een kind kan niet tegelijkertijd op twee huishoudens staan ingeschreven, maar wel tegelijkertijd tot de huishoudens van beide ouders behoren. Tot nu toe is hier volgens de Awir sprake van als het kind doorgaans ten minste drie gehele dagen per week in elk van beide huishoudens verblijft. Er wordt voorgesteld dit vereiste te vereenvoudigen, zodat het ook meer in lijn komt met de bepaling over co-ouderschap bij de IACK in de Wet IB 2001.
- De voorgestelde maatregel houdt in dat er niet meer wordt beoordeeld of een kind doorgaans ten minste drie gehele dagen per week in elk van beide huishoudens verblijft, maar of het kind 156 dagen in elk van beide huishoudens verblijft. Er wordt dus per jaar getoetst en ook is niet meer van belang of er een repeterend ritme is bij het verblijf. Toeslagen houdt de ruimte om maatwerk toe te passen.
- De voorgestelde wijziging betreft daarmee een vereenvoudiging voor de ouders. Ze hoeven namelijk niet meer te bepalen of er sprake is van een repeterend ritme. Het is al voldoende als een kind 156 dagen in het huishouden verblijft
- Indien de voorgestelde maatregel niet doorgaat is het voor ouders lastiger om te voldoen aan het criterium van co-ouderschap in de Awir. Er moet dan namelijk nog sprake zijn van een wekelijks repeterend ritme, wat een minder flexibel criterium is.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Co-ouderschap toeslagen	0	0	0	0

Verhoging alcoholaccijns

Inhoud maatregel

- Verhoging van de accijnstarieven voor alcoholhoudende producten in de Wet op de accijns (WA) als ware het een indexatie door de tarieven te vermenigvuldigen met de tabelcorrectiefactor voor de jaren 2023 en 2024 van respectievelijk 6,3% en 9,9%. Totale voorgestelde verhoging bedraagt 16,2%.
- De maatregel heeft primair een budgettair doel. De geraamde extra inkomsten zijn structureel € 153 miljoen vanaf 2024. De maatregel leidt tot beperkte extra lasten voor ondernemers en de Douane. Daarmee is het een doelmatige maatregel om extra opbrengsten te genereren.
- Daarnaast heeft de maatregel als doel om een prikkel te vormen voor consumenten om minder alcohol te consumeren.
- De grenseffecten zullen mogelijk groter worden. In het algemeen geldt dat de accijns op bier en wijn in buurlanden België en Duitsland lager is dan in Nederland. Voor tussenproducten zoals port geldt ongeveer hetzelfde accijnstarief in de buurlanden. Voor overige alcoholhoudende producten geldt dat de accijns in België substantieel hoger is dan in Nederland, maar in Duitsland weer lager.
- Door de verhoging nemen de grensverschillen met buurlanden toe. De daadwerkelijke invloed op de grenseffecten is mede afhankelijk van maatregelen die onze buurlanden nemen. Ten tijde van indiening van onderhavig wetsvoorstel is niet bekend of, en zo ja welke maatregelen, buurlanden nemen.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid		nvt	
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
Personele gevolgen:	0 fte incidenteel	0 fte structureel	
Invoering mogelijk per:	01 - 01 - 2024		
Beslag portfolio:	jaaraanpassing		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettair effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Verhoging	0	153	153	153

- De laatste verhoging van de alcoholaccijns stamt uit 1 januari 2014. De accijns op alcohol is sindsdien in reële termen fors gedaald.
- Met deze maatregel blijft de structuur van de alcoholaccijns ongewijzigd. Hierdoor zullen de gevolgen voor de administratieve lasten voor ondernemingen beperkt zijn.
- De maatregel loopt samen met de overgang van graden Plato naar alcoholpercentage voor de bieraccijns.

Verhoging accijnstarief zware stookolie

Inhoud maatregel

- Er wordt voorgesteld het accijnstarief op zware stookolie te verhogen.
- Het doel is om het fiscale voordeel weg te nemen voor het gebruik van zware stookolie als motorbrandstof ter vervanging van gasolie (diesel).
- Voor zware stookolie geldt in de WA een relatief laag accijnstarief van zware stookolie van € 41,31 per 1.000 kg (tarief per 1 januari 2023). Voor gasolie (diesel) geldt in de WA een veel hoger accijnstarief van € 516,25 per 1.000 liter (tarief per 1 januari 2023).
- Het fiscale voordeel is de belangrijkste prikkel om dieselvervangende stookolie te gebruiken. Met ingang van 1 januari 2024 stelt het kabinet daarom voor om het accijnstarief voor zware stookolie gelijk te stellen met het accijnstarief voor gasolie en wordt het gebruik ervan naar verwachting beperkt. Als gevolg gaat het tarief van € 41,31 naar € 595,57 per 1.000 kg. Dit tarief wordt per 1 januari 2024 vervolgens geïndexeerd (9,9%) waardoor het tarief per 1 januari 2024 € 654,53 per 1.000 kg bedraagt.
- De aanpassing is doeltreffend indien de accijnsdruk voor zware stookolie gelijk is met die van gasolie.
- Ingeval de maatregel niet doorgaat zal er meer dieselvervangende stookolie worden gebruikt. Dit leidt in de brandstoffenmarkt tot een groter ongelijk speelveld tussen de reguliere schonere gasolie (diesel) en de meer vervuilende zware stookolie. Ook leidt het tot een lagere budgettaire opbrengst voor de brandstofaccijns en tot meer luchtvervuiling.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>		0 fte	incidenteel
		0 fte	structureel
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Verhoging accijnstarief zware stookolie	0	26	26	26

- Zware stookolie heeft in de ons omringende landen een relatief laag accijnstarief. Door de maatregel wordt het accijnstarief voor zware stookolie in Nederland substantieel verhoogd. Deze maatregel kan daarom leiden tot een forse toename in grenseffecten.
- De maatregel raakt niet alleen gebruikers van dieselvervangende stookolie, maar ook bedrijven die de reguliere zware stookolie op andere wijze gebruiken (zoals verwarmingsbrandstof). Uit onderzoek van de Douane op basis van het accijnsaangiftesysteem in 2022 blijkt dat het gaat om slachterijen, beenderverwerkingsbedrijven en afvalverwerking- en recyclingbedrijven.

BP24

Verhoging accijstarief tabak

Inhoud maatregel

- Er wordt voorgesteld de tabaksaccijns te verhogen.
- De verhoging van de accijnzen gaat in vanaf 1 april 2024. Verkopers van tabaksproducten hebben zo tijd om de oude voorraad op te maken en om de accijnzegels op de producten te vervangen
- Het doel van de maatregel is een budgettaire opbrengst van structureel € 137 miljoen. Daarnaast wil het kabinet het gebruik van alcohol en tabak ook om gezondheidsredenen ontmoedigen. Het beleid van de overheid is erop gericht dat in 2040 geen enkele jongere meer begint met roken.
- In het Belastingplan 2023 is voorzien in een verhoging van de tabaksaccijns per 1 april 2023 en per 1 april 2024. Het kabinet stelt voor om de tabaksaccijns op sigaretten en op rooktabak per 1 april 2024 aanvullend te verhogen. De verhoging bedraagt € 0,60 cent per pakje sigaretten van 20 stuks en € 3,60 per pakje shag van 50 gram en komt bovenop de verhoging die al is voorzien in het Belastingplan 2023.
- Als gevolg van de maatregel bedraagt de gemiddelde verkoopprijs voor een pakje sigaretten van twintig stuks in 2024 naar verwachting € 10,70. Voor een pakje shag van 50 gram bedraagt de gemiddelde verkoopprijs in 2024 naar verwachting € 24,14.
- Grenseffecten zullen mogelijk groter worden aangezien Nederland nu al hogere tabaksprijzen kent dan zijn buurlanden en dit verschil door de maatregel zal toenemen. Dit komt omdat bij een groter prijsverschil met buurlanden het meer loont om tabaksproducten over de grens aan te schaffen. Deze grenseffecten kunnen nadelig van invloed zijn op de doeltreffendheid.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0	fte incidenteel	
	0	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Verhoging	0	137	137	137

Verlenging horizonbepaling overtredersbegrip

Inhoud maatregel

- Het is reeds mogelijk om degene die een overtreding doet plegen, degene die een overtreding uitlokt of degene die medeplichtig is aan een overtreding te beboeten. Deze bepaling vervalt echter per 1 januari 2024.
- Met de voorgestelde maatregel wordt deze boetemogelijkheid met vijf jaar verlengd tot 1 januari 2029. Hierna wordt afhankelijk van de opgedane ervaringen bezien of de maatregel zonder einddatum in wetgeving opgenomen kan worden.
- Het verlengen van deze boetemogelijkheid is belangrijk om professionele betrokkenen bij belastingontwijking, belastingontduiking of het opzettelijk onjuist aanvragen van toeslagen blijvend aan te kunnen pakken.
- De verwachting is ook dat van de boetemogelijkheid een preventieve werking blijft uitgaan.
- Zonder de voorgestelde maatregel komt de mogelijkheid om degene die een overtreding doet plegen, degene die een overtreding uitlokt of degene die medeplichtig is aan een overtreding te beboeten, te vervallen per 1 januari 2024. Het zou dan in veel gevallen niet langer mogelijk zijn om bijvoorbeeld kwaadwillende juridische professionals te blijven beboeten.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Aan de maatregel zijn geen budgettaire effecten verbonden.

Loslaten koppeling rentepercentage belastingrente voor toeslagen

Inhoud maatregel

- Het percentage van de belastingrente voor de inkomstenbelasting is gekoppeld aan het percentage van de wettelijke rente voor niet-handelstransacties en gebaseerd op de door de ECB vastgestelde rente. Per 1 juli 2023 is deze rente vastgesteld op 6%.
- Onder andere vanwege het karakter van toeslagen is het onwenselijk om de rente die gerekend wordt ten aanzien van toeslagen mee te laten stijgen naar 6%.
- Met deze wijziging wordt voorgesteld om het percentage voor de rente voor toeslagen zelfstandig en onafhankelijk van de belastingrente voor belastingen vast te kunnen stellen per algemene maatregel van bestuur.
- In die algemene maatregel van bestuur kan met betrekking tot de in rekening te brengen rente een ander percentage worden vastgesteld dan met betrekking tot de te vergoeden rente.
- De maatregel zal met terugwerkende kracht per 1 juli 2023 gelden, waardoor per algemene maatregel van bestuur met terugwerkende kracht per 1 juli 2023 aparte rentepercentages voor Toeslagen kunnen worden vastgesteld. Voor rente over terug te vorderen toeslagen betreft dit 4%, voor rente over na te betalen toeslagen betreft dit 6%. Per 1 januari 2024 zal het percentage over na te betalen toeslagen in de algemene maatregel van bestuur worden vastgesteld en gelijkgetrokken met terug te vorderen toeslagen op 4%.
- Indien deze maatregel niet doorgaat zal de grondslag voor het reeds per 1 juli 2023 in de uitvoering doorgevoerde rentepercentage van 4% over terug te vorderen toeslagen niet met terugwerkende kracht gerealiseerd worden. Ook zullen de percentages aan rente over terug te vorderen- en na te betalen toeslagen dan ongewenst mee moeten stijgen met de percentages als berekend voor belastingen.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>		x	
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	0 fte	
		0 fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 07 - 2023		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<u><i>Eindoordeel:</i></u>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Invoering	-4	0	0	0

- De maatregel heeft geen gevolgen voor het doenvermogen van de burger.
- De maatregel heeft terugwerkende kracht tot 1 juli 2023, waarbij het rentepercentage over uit te betalen toeslagen wordt aangehouden op 6% en waarbij het rentepercentage over terug te vorderen toeslagen voor de periode van 1 juli 2023 tot en met 1 januari 2024 wordt vastgesteld op 4%, in het voordeel van de burger.
- Per 1 januari 2024 worden beide rentepercentages vastgesteld op 4%.

Invoering hardheidsclausule Invorderingswet 1990

Inhoud maatregel

- In de kabinetsreactie op het rapport van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag heeft het kabinet de wens kenbaar gemaakt om een hardheidsclausule toe te voegen aan de Invorderingswet 1990 (IW 1990).
- Daarnaast heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin wordt gevraagd om wetgeving als regel te voorzien van een hardheidsclausule.
- Tevens heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen om alle wet- en regelgeving te voorzien van waarborgen, zoals een hardheidsclausule met het oog op het voorkomen van schrijnende individuele effecten van wet- en regelgeving.
- In het coalitieakkoord is ten slotte de ambitie uitgesproken om hardheidsclausules op te nemen in de wet om voor de uitvoering ruimte te creëren om af te wijken van de wet.
- De voorgestelde introductie van een hardheidsclausule in de IW 1990 geeft de minister van Financiën de bevoegdheid om tegemoet te komen aan bepaalde gevallen of groepen van gevallen waarin de toepassing van de IW 1990 leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.
- Het gaat bij de voorgestelde hardheidsclausule om situaties waarin toepassing leidt tot een gevolg dat de wetgever had voorkomen als hij dat bij het maken van de wet had voorzien. In die gevallen kan worden afgeweken van de betreffende wettelijke bepaling.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 220.000	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	1,7 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Invoering	0	0	0	0

- Het doen van een verzoek om toepassing van de hardheidsclausule vraagt doenvermogen van de burger.
- De verwachting is echter dat er in een beperkt aantal zaken een beroep op de hardheidsclausule nodig zal zijn, mede gezien de bestaande beleidsmatige mogelijkheden die de ontvanger al kent en de diverse trajecten die zijn ingezet om meer maatwerk te verlenen in de uitvoering en de wet- en regelgeving die de dienstverlening aan de burger zal verbeteren.

Wetsvoorstel Belastingplan Caribisch Nederland 2024

BP BES 2024

Fiscale behandeling auto's

Inhoud maatregel

- Op het gebied van de fiscale behandeling van auto's op de BES eilanden worden diverse maatregelen voorgesteld.
- Voor de invoer van pick-up's en bestelauto's geldt vanaf 2024 het hoge tarief in de algemene bestedingsbelasting (ABB). Bestelauto's met een speciale functie zoals lijkwagens, ambulances, politie en brandweer zijn vrijgesteld.
- De begrippen voor personenauto en bestelauto voor de algemene bestedingsbelasting en de loon- en inkomstenbelasting worden geüniformeerd.
- Voor de ABB (invoer en levering) vallen zowel personenauto's als bestelauto's onder het (verhoogde) tarief. Auto's die voor bepaalde doeleinden worden gebruikt (bijvoorbeeld auto's ambulancedienst, politie en brandweer), vallen onder bepaalde voorwaarden onder het reguliere ABB-tarief. Auto's zonder CO²-uitstoot zijn vrijgesteld van de ABB.
- Voor de IB en de LB wordt duidelijk geregeld dat het autokostenforfait van toepassing is op zowel personenauto's als bestelauto's.
- Voor de LB wordt het autokostenforfait gelijkgetrokken met dat van de IB.
- Als de maatregelen niet doorgaat blijven er veel verschillende begrippen bestaan. Deze begrippen zijn verwarrend en leiden tot veel vragen en onduidelijkheden voor de toepassing en in de uitvoeringspraktijk. De maatregel is bedoeld om de eenduidigheid te bevorderen en ter ondersteuning van de uitvoering, zowel voor de Belastingdienst Caribisch Nederland als voor belastingplichtigen/inhoudingsplichtigen.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0	fte incidenteel	
	0	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Deze uitvoeringstoets bevat meerdere onderwerpen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
BES LB-maatregelen	-	-	-	-

BP BES 2024

Maatregelen Wet loonbelasting BES

Inhoud maatregel

- Er worden diverse maatregelen in de Wet loonbelasting BES voorgesteld.
- Gelijktrekking autokostenforfait IB en LB (zie factsheet fiscale behandeling auto's)
- Aansprakenregime:
  - Aanspraken behoren in beginsel tot het loon, de daaruit voortvloeiende uitkeringen zijn dan vrij – dit wordt de hoofdregel genoemd. Voor enkele (veel voorkomende) aanspraken geldt de omkeerregel: de aanspraak is vrij, de uitkering wordt belast. De omkeerregel wordt in de praktijk vaak toegepast. In de Wet LB BES wordt het aansprakenregime expliciet, waarbij duidelijk wordt geregeld op welke aanspraken de omkeerregel van toepassing is.
  - Wordt de hoofdregel ten onrechte niet toegepast, dan wordt de daaruit voortvloeiende uitkering alsnog belast.
- Aanpassing gebruikelijkloonregeling:
  - Voor het gebruikelijk loon wordt aansluiting gezocht bij o.m. het normbedrag en het loon van een soortgelijke / meest vergelijkbare dienstbetrekking.
  - Om te voorkomen dat door de verhoging van de belastingvrije som over een gebruikelijk loon op het niveau van het huidige normbedrag geen belasting meer wordt betaald, wordt het normbedrag gesteld op twee keer de belastingvrije som.
  - Voor eenpitters wordt de afroommethode ingevoerd met een tegenbewijsregeling.
  - Het begrip soortgelijke dienstbetrekking wordt vervangen door de meest vergelijkbare dienstbetrekking.
  - de gebruikelijkloonregeling is ook van toepassing op de partner van de AB-houder.
- Met deze wijzigingen worden het aansprakenregime en de gebruikelijkloonregeling meer in lijn gebracht met die in Europees-Nederland

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	90.000*
• Automatisering	€ 290.000*	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	1 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	middelgroot		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregelen	-	-	-	-

BP BES 2024

Opbrengstbelasting

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil de voorwaarden voor de toepassing van de opbrengstbelasting voor houdstervennootschappen vanaf 2024 veranderen. Het toepassingsbereik wordt ruimer, maar de wettelijke voorwaarden worden strenger. De overheid kan misbruik zo beter tegengaan.
- De vestigingsplaatsbeschikking is een anti-ontgaansbepaling die ervoor moet zorgen dat lichamen die geen materiële onderneming drijven op de BES voor de vennootschaps- en dividendbelasting geacht worden in Nederland gevestigd te zijn.
- De voorwaarden voor een vestigingsplaatsbeschikking voor houdstermaatschappijen worden aangepast:
  - Om samenwerkingsverbanden mogelijk te maken kunnen houdstervennootschappen in aanmerking komen voor een vestigingsplaatsbeschikking bij een belang van ten minste 50% (was 95%).
  - Om misbruiksituaties te voorkomen wordt de eis gesteld dat de overige activiteiten van de houdstervennootschap voldoen aan de ondernemingseis.
- Het niet doorgaan van de maatregel leidt ertoe dat samenwerkingsverbanden op basis van gelijkwaardigheid door middel van een houdsterstructuur van op de BES gevestigde ondernemingen niet mogelijk zijn. Daarnaast is het voor een houdstermaatschappij die zelf niet voldoet aan de ondernemerseis eenvoudig de Nederlandse vennootschaps- en dividendbelasting te ontgaan.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid		x	
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		x	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	90.000*
• Automatisering	€ 290.000*	€	0
Personele gevolgen:	0 fte	incidenteel	
	1 fte	structureel	
Invoering mogelijk per:	01 - 01 - 2024		
Beslag portfolio:	middelgroot		
<u>Eindoordeel:</u>	uitvoerbaar		

Deze uitvoeringstoets bevat meerdere onderwerpen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Opbrengstbelasting	-	-	-	-

BP BES 2024

Algemene bestedingsbelasting

Inhoud maatregel

- Er worden diverse wijzigingen van de algemene bestedingsbelasting op de BES eilanden voorgesteld.
- Uniformering van de begrippen personenauto en bestelauto voor de algemene bestedingsbelasting (zie factsheet fiscale behandeling auto's)
- De integratieheffing wordt afgeschaft. De integratieheffing creëert een belastbaar feit bij het zelf vervaardigen van een goed, waardoor ABB verschuldigd is over het zelf vervaardigde product. De integratieheffing wordt als een drempel ervaren bij de ombouw van leegstaande kantoren in te verhuren nieuwe woningen of de tijdelijke verhuur van zelf vervaardigde en voor de verkoop bestemde nieuwbouwwoningen. Door de integratieheffing af te schaffen wordt dit knelpunt in de woningmarkt opgelost.
- Het bereik van voor de kleine ondernemersregeling (KOR) wordt verruimd. De omzegtrens voor de KOR is sinds de invoering van de ABB niet aangepast en wordt nu verhoogd van USD 20.000 naar USD 30.000 per jaar
- De factuurverplichting wordt aangepast. Met de invoering van de algemene factuurverplichting van artikel 8:89a Belastingwet BES bestaan voor ondernemers die belastingplichtig zijn voor de ABB twee factuurverplichtingen naast elkaar. Het is niet nodig een eigen factuurverplichting voor de ABB in stand te houden. Daarom wordt voor de ABB aangesloten bij de algemene factuurverplichting.
- Indien de maatregel niet doorgaat zullen er minder woningen beschikbaar zijn voor de verhuur. Het gebrek aan woonruimte gaat knellen. Tevens zullen meer kleine ondernemers te maken krijgen met hoge administratieve lasten.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid		x	
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		x	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	90.000*
• Automatisering	€ 290.000*	€	0
Personele gevolgen:	0 fte	incidenteel	
	1 fte	structureel	
Invoering mogelijk per:	01 - 01 - 2024		
Beslag portfolio:	middelgroot		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Deze uitvoeringstoets bevat meerdere onderwerpen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregelen	-	-	-	-

Deze afschaffing van de integratieheffing en de verruiming van de KOR beperken de administratieve lasten en komen de doenlijkheid voor de burger ten goede.

BP BES 2024

Maatregelen formeel belastingrecht

Inhoud maatregel

- Er worden diverse wijzigingen van het formele belastingrecht op de BES eilanden voorgesteld.
- Introductie mededelingsplicht van voor de belastingheffing van belang zijnde gegevens. De belastingplichtige en inhoudingsplichtige worden verplicht aan de inspecteur spontaan mededeling te doen van onjuistheden of onvolledigheden die hun bekend zijn geworden. Deze verplichting geldt in beginsel voor alle rijksbelastingen. Indien deze verplichting niet wordt nageleefd, kan de inspecteur een bestuurlijke boete opleggen van maximaal 100% van de daardoor te weinig geheven belasting.
- Om de inspecteur voldoende tijd te geven een aangifte zorgvuldig te beoordelen worden de termijnen voor het opleggen van een aanslag en een navorderingsaanslag verlengd met zes maanden indien de belastingplichtige binnen zes maanden voor het verstrijken van die termijn spontaan een aangifte indient of verzoekt om uitreiking van een aangifte. Tevens wordt de navorderingstermijn verlengd met de duur van het voor het indienen van de aangifte verleende uitstel.
- De termijn voor het verlenen van een ambtshalve vermindering wordt beperkt tot vijf jaar. Een ambtshalve verminderingen wordt niet verleend als niet de vereiste aangifte is gedaan of niet is voldaan aan bepaalde informatieverplichtingen.
- Als een belastingplichtige de aangifte voor een aanslagbelasting niet, onjuist of niet volledig doet, kan de inspecteur hem een bestuurlijke boete opleggen van 100% van de daardoor te weinig geheven belasting.
- Er wordt een meldingsplicht voor de vastgoedbelasting ingevoerd bij verkrijging van een onroerende zaak dan wel het genot daarvan, en bij wijziging van de onroerende zaak door bijvoorbeeld bouw of verbouwing. Indien deze verplichting niet wordt nageleefd, kan de inspecteur een bestuurlijke boete opleggen van maximaal 100% de daardoor te weinig geheven belasting.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Beide uitvoeringstoetsen zijn van toepassing op deze onderwerpen (zie factsheet fiscale behandeling auto's en factsheet Wet loonbelasting BES).

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregelen	-	-	-	-

- Eenmalig beperkte toename administratieve lasten voor de meldplicht vastgoedbelasting
- Verder geennoemenswaardige administratieve lasten tot gevolg.

BP BES 2024

Douane – en Accijnswet BES

Inhoud maatregel

- Er wordt voorgesteld de betaaltermijn voor de betaling van een douaneschuld te verlengen.
- De betaaltermijn van één werkdag voor de betaling van een douaneschuld en de daaraan gekoppelde boete is te kort en de termijn wordt met dit voorstel verlengd.
- In het geval waarbij het bedrag van de douaneschuld en boete bij wijze van mededeling aan de schuldenaar bekend wordt gemaakt, dient de betaling uiterlijk de eerste werkdag volgend op de dag van ontvangst van de mededeling worden voldaan. In de praktijk wordt de betaaltermijn van een werkdag als erg kort ervaren, hetgeen de reden is dat wordt voorgesteld deze betaaltermijn te verruimen naar tien dagen.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Deze uitvoeringstoets bevat meerdere onderwerpen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregel	-	-	-	-

BP BES 2024

Introductie minimumbelasting

Inhoud maatregel

- Er wordt voorgesteld om de Wet minimumbelasting 2024 (pijler 2) ook op de BES eilanden door te voeren.
- Om belastingconcurrentie en belastingontwijking te beperken is de Wet minimumbelasting 2024 met enkele aanpassingen en behoudens een aantal uitzonderingen van overeenkomstige toepassing op de BES-eilanden.
- De wet minimumbelasting 2024 is in hoofdlijnen van toepassing op lichamen die op de BES gevestigd zijn en een vestigingsplaatsbeschikking hebben en op bepaalde vaste inrichtingen op de BES.
- De belasting moet op aangifte worden voldaan over het verslagjaar.
- De toepassing van de Wet minimumbelasting 2024 voor de BES-eilanden is een reactie op het Pillar 2 project onder regie van het Inclusive Framework van de OESO, die wereldwijd belastingconcurrentie- en ontwijking bestrijdt. Bij het niet doorgaan zal de bijheffing op grond van de Wet minimumbelasting niet op de BES-eilanden plaatsvinden, maar in het land van vestiging van de moedermaatschappij.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	bepert / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	bepert		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Deze uitvoeringstoets bevat meerdere onderwerpen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Introductie pijler 2	-	-	-	-

Geen noemenswaardige administratieve lasten tot gevolg

Wetsvoorstel Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling

Inhoud maatregel

- Het wetsvoorstel voorkomt onbedoeld gebruik (voornamelijk door vermogende personen en families) van het fonds voor gemene rekening (fgr) en het regime voor de vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi).
- Hiermee wordt beoogd het gebruik van de regelingen meer in overeenstemming te brengen met de oorspronkelijke doelstelling ervan.
- De aanleiding voor dit wetsvoorstel is de evaluatie van de doeltreffendheid en de doelmatigheid van onder andere het vbi-regime door SEO Economisch Onderzoek (SEO).
- Het kabinet heeft eerder besloten een eventuele aanpassing van het fgr in samenhang met de evaluatie van het vbi-regime te bezien.
- Een concept van de uitwerking van de maatregelen in dit wetsvoorstel is ter consultatie aangeboden in het voorjaar van 2023.
- Voorgesteld wordt om het toestemmingsvereiste uit de definitie van het fgr te halen. In plaats daarvan wordt aansluiting gezocht bij de in de Wet op het financieel toezicht gehanteerde begrippen beleggingsfonds en fonds voor collectieve belegging in effecten.
- Daarnaast wordt voor de beleggingsinstelling die voor het vbi-regime in aanmerking komt aansluiting gezocht bij de definitie van beleggingsinstelling of icbe als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht.
- In het voorstel van wet wordt voorzien in overgangsrecht (met doorschuifmogelijkheden) dat geldt met ingang van 1 januari 2024.
- Ingeval de maatregel niet doorgaat zal het onbedoeld gebruik (voornamelijk door vermogende personen en families) van het fonds voor gemene rekening en het vbi-regime blijven bestaan en zullen internationale kwalificatieverschillen blijven bestaan.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	bepakt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 2,98 mln.	€	0
• Automatisering	€ 50.000	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	24,1	fte	incidenteel
	0	fte	structureel
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	bepakt		
<i>Indoordeel:</i>	uitvoerbaar, de samenloop met andere wetsvoorstellen leidt echter tot zorgen of de Belastingdienst in staat is om de werkstromen voor de overdrachtsbelasting tijdig en juist te kunnen verwerken.		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Wetsvoorstel	0	0	47	47

- De doenlijkheid van het wetsvoorstel is naar verwachting geen aandachtspunt.
- Enkel de wijziging van het vbi-regime heeft structurele administratieve lasten tot gevolg. Deze lasten worden ingeschat op € 539.000.

Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale beleggingsinstelling

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale beleggingsinstelling

Inhoud maatregel

- Het wetsvoorstel beoogt de fiscale behandeling van resultaten uit vastgoed evenwichtiger te maken. Dit gebeurt onder meer door het dichten van het 'vastgoed-lek', waarbij Nederland in een aantal gevallen feitelijk geen heffingsrecht heeft over het inkomen uit vastgoed van een fiscale beleggingsinstelling (fbi).
- De aanleiding voor dit wetsvoorstel is de evaluatie van de doeltreffendheid en de doelmatigheid van onder andere het fbi-regime door SEO Economisch Onderzoek (SEO).
- Het kabinet heeft op Prinsjesdag 2022 aangekondigd dat het een fbi niet langer zal worden toegestaan om direct in vastgoed te beleggen. Naar aanleiding van de reacties op de internetconsultatie is besloten om de vastgoedmaatregel in te voeren voor in Nederland gelegen vastgoed.
- Een concept van de uitwerking van de maatregelen in dit wetsvoorstel is ter consultatie aangeboden in het voorjaar van 2023.
- Voorgesteld wordt dat het een fbi met ingang van 1 januari 2025 niet is toegestaan om direct te beleggen in Nederlands vastgoed. Hiermee worden twee heffingslekken in het fbi-regime gedicht waardoor de doelmatigheid van het fbi-regime vergroot wordt.
- Een herstructurering die partijen uitvoeren als gevolg van de vastgoedmaatregel kan leiden tot heffing van overdrachtsbelasting. Het kabinet heeft geen opbrengst van overdrachtsbelasting beoogd. Het kabinet stelt daarom een voorwaardelijke en tijdelijke vrijstelling van overdrachtsbelasting voor, die gaat gelden van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 2,40 mln.	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	19,6 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<u><i>Eindoordeel:</i></u>	uitvoerbaar, de samenloop met andere wetsvoorstellen leidt echter tot zorgen of de Belastingdienst in staat is om de werkstromen voor de overdrachtsbelasting tijdig en juist te kunnen verwerken.		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Wetsvoorstel	0	0	46	46

- De doenlijkheid van het wetsvoorstel is naar verwachting geen aandachtspunt.
- De wijzigingen in het fbi-regime hebben incidentele administratieve lasten tot gevolg. Deze lasten worden ingeschat op € 44.000. Deze inschatting ligt voor ter advisering bij het ATR.

Wetsvoorstel Fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen

Wetsvoorstel

Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen

Inhoud maatregel

- Het voorstel van wet heeft als doel het voorkomen van verschillen in de fiscale kwalificatie van lichamen in internationaal verband.
- Kwalificatieverschillen houden – kort gezegd – in dat het ene land een lichaam als niet-zelfstandig belastingplichtig beschouwt, terwijl het andere land dat lichaam wel als zelfstandig belastingplichtig beschouwt. Deze verschillen kunnen resulteren in dubbele belasting van opbrengsten, in dubbele aftrek van kosten of in een kostenaftrek zonder dat daar opbrengst tegenover staat.
- Tijdens de parlementaire behandeling van de implementatiewetgeving van ATAD2 is aan het kabinet een oproep gedaan om het huidige Nederlandse kwalificatiebeleid voor rechtsvormen te heroverwegen.
- Het Nederlandse kwalificatiebeleid voor rechtsvormen is op bepaalde punten internationaal afwijkend, hetgeen kan leiden tot kwalificatieverschillen. Om dergelijke verschillen te voorkomen wordt voorgesteld om het Nederlandse kwalificatiebeleid aan te passen.
- Een eerste voorstel van die aanpassing van het kwalificatiebeleid is ter consultatie aangeboden in het voorjaar van 2021.
- In het wetsvoorstel Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen is de inbreng van die consultatie meegenomen.
- In dit voorstel wordt in de eerste plaats voorgesteld om het Nederlandse kwalificatiebeleid voor rechtsvormen te codificeren en twee aanvullende methodes in de wet te introduceren.
- Daarnaast wordt voorgesteld om het zogenoemde toestemmingsvereiste te laten vervallen, waardoor o.a. de zelfstandige vennootschapsbelastingplicht van de open commanditaire vennootschap vervalt.
- Deze voorgestelde (materiële) wijzigingen werken door in de inkomsten-, vennootschaps-, dividend-, bron-, erf-, schenk- en overdrachtsbelasting en treden in werking op 1 januari 2025.
- In het voorstel van wet wordt voorzien in overgangsrecht (met doorschuifmogelijkheden) dat geldt met ingang van 1 januari 2024.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 9,77 mln.	€ 1,15 mln.	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	83,0	fte incidenteel	
	10,3	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar, met een verhoogd risico dat de Belastingdienst de benodigde extra capaciteit onvoldoende tijdig kan werven.		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
Wetsvoorstel	0	0	0	0

- De doenlijkheid van het wetsvoorstel is naar verwachting geen aandachtspunt.
- Naar verwachting heeft het wetsvoorstel geen noemenswaardige gevolgen voor de regeldruk.

Wetsvoorstel Wet compensatie wegens selectie aan de poort

Wetsvoorstel

Wet compensatie wegens selectie aan de poort

Inhoud maatregel

- Een selectie van een aangifte inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen als gevolg van het proces Selectie aan de Poort (1043) heeft kunnen leiden tot een vermelding in de FSV. De FSV was een registratie-applicatie waarin allerlei risicosignalen werden opgeslagen. Met het gebruik van de FSV zijn veel van de kernbeginselen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geschonden. Dit had nooit mogen gebeuren.
- Het gaat om burgers van wie de aangifte inkomstenbelasting is geselecteerd voor handmatige beoordeling, zonder dat voor deze selectie een fiscale reden aannemelijk kan worden gemaakt. Ook als niet ondubbelzinnig blijkt dat sprake is geweest van een schending van een grondrecht.
- Met de compensatieregeling wordt een stap gezet om het vertrouwen in de overheid te herstellen en het nadeel van deze specifieke groep burgers te compenseren.
- De compensatie bestaat uit het brutobedrag van de correctie op de aangifte en wordt verhoogd met een rentevergoeding.
- Een burger hoeft niet om de compensatie te verzoeken, maar wordt ambtshalve toegekend en uitbetaald.
- Als de maatregel niet doorgaat dan is er geen wettelijke grondslag en kan de Belastingdienst niet overgaan tot het toekennen en uitbetalen van de compensatie.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	bepert / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>			x
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 250.000	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 2,5 mln.	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	13,0	fte incidenteel	
	0	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Wetsvoorstel	2.154	12.615	-	-

Wetsvoorstel Wet herwaardering proceskostenvergoeding
WOZ en bpm

Wetsvoorstel

Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ- en bpm-

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil het voor bezwaarbureaus financieel minder aantrekkelijk maken om veel en langdurige juridische procedures tegen WOZ- en bpm-besluiten te starten. Hierdoor krijgen gemeenten, de Belastingdienst en de rechtspraak meer tijd voor de behandeling van andere bezwaar- en beroepszaken. Zo staat het belang van burgers en bedrijven namens wie bezwaar wordt gemaakt weer voorop.
- Het kabinet wil dit bereiken door de overcompensatie weg te nemen die er op dit moment is bij het toekennen van proceskostenvergoedingen in het kader van die procedures.
- Daarnaast wil het kabinet de hoogte van de vergoeding van immateriële schade die wordt toegekend als niet binnen een redelijke termijn uitspraak wordt gedaan meer in lijn te brengen met de veronderstelde spanning en frustratie die gepaard gaan met het wachten op een uitspraak in die procedures.
- Tot slot hecht het kabinet eraan dat belanghebbenden zich bewust zijn van de procedures die in hun naam worden gevoerd en van de kosten en inspanningen die hiermee voor de maatschappij gepaard gaan.
- Daartoe worden drie maatregelen voorgesteld:
  1. Gemeenten en de Belastingdienst betalen de vergoedingen direct aan de burger of het bedrijf namens wie het bezwaar is gemaakt. En dus niet meer aan de organisatie die juridische hulp biedt.;
  2. De proceskostenvergoeding voor professionele rechtsbijstand wordt lager. Die vergoeding wordt 25% van de huidige vergoeding als de burger of het bedrijf inhoudelijk gelijk krijgt. Als om andere redenen een vergoeding wordt toegekend, is de vergoeding 10% van de huidige vergoeding.;
  3. de gemeente, Belastingdienst of de rechter niet binnen een redelijke termijn uitspraak doet, is de vergoeding voor immateriële schade lager. Die vergoeding is dan niet € 500 maar € 50 voor elk half jaar dat het proces langer duurt dan die termijn.
- De verwachting is dat door de voorgestelde maatregelen het aantal bezwaar- en beroepsprocedures zal afnemen. Hierdoor ontstaat voor gemeenten, de Belastingdienst en de rechtspraak meer ruimte voor de behandeling van andere bezwaar- en beroepszaken.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>			x
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

- Uit de uitvoeringsscan van de VNG blijkt dat de uitvoering van het wetsvoorstel doenbaar is voor de uitvoeringsorganisaties van de Wet WOZ.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Wetsvoorstel	0	0	0	0

- Op dit moment kan niet goed kan worden ingeschat in hoeverre belanghebbenden zullen afzien van de mogelijkheid bezwaar of beroep in te stellen.
- Bij de maatregelen 1 en 2 is de doenlijkheid onveranderd. Bij maatregel 3 wordt er een groter beroep op het doenvermogen gedaan. Voor een kleine groep huizenbezitters kan het betalen van een rechtsbijstandsverlener een aandachtspunt, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een financieel kwetsbare situatie en/of life events zoals een echtscheiding. Dit is een aandachtspunt dat goed zal moeten worden gemonitord.
- Dit wetsvoorstel zal binnen vijf jaar worden geëvalueerd.

Wetsvoorstel Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten (algemeen)

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) en de doorschuifregeling aanmerkelijk belang (DSR ab) behouden, maar wil de regelingen wel op een aantal onderdelen aanpassen.
- Het doel van de regelingen is de bedrijfsoverdracht eenvoudiger, gericht en beter uitvoerbaar te maken. De fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten zijn daarbij gericht op het voorkomen dat de belastingheffing bij reële bedrijfsoverdrachten de continuïteit van de onderneming in gevaar brengt omdat er onvoldoende middelen zijn om de inkomstenbelasting (IB) en schenk- of erfbelasting te voldoen.
- In 2022 heeft evaluatie door het CPB van deze regelingen plaatsgevonden. In de kabinetsreactie op deze evaluatie van 9 december 2022 is vervolgonderzoek aangekondigd naar de beste manier om de gewenste verbeteringen te realiseren. Het kabinet heeft in zijn brief van 29 juni 2023 de Tweede Kamer geïnformeerd over zijn voornemens en de exacte uitkomsten van dit onderzoek.
- De BOR en DSR ab moeten robuuster en eenvoudiger worden vormgegeven. Gelet op het grote financiële belang van het kunnen toepassen van de BOR en de DSR ab wordt veel discussie gevoerd over de vraag of een vermogensbestanddeel behoort tot het ondernemings- of tot het beleggingsvermogen.
- Anderzijds kennen de BOR en de DSR ab een sterk aanzuigende werking ingegeven door de hoge vrijstelling van de BOR, al dan niet in combinatie met de DSR ab, en het ruime aanmerkelijk belang-begrip. Gevolg is dat deze faciliteiten gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik.
- Dit wetsvoorstel bevat zes maatregelen:
  - Aan derden verhuurde onroerende zaken komen per 2024 niet in aanmerking voor de BOR/DSR ab.
  - Afschaffing van de 5% doelmatigheidsmarge voor beleggingsvermogen in de BOR/DSR ab.
  - Bedrijfsmiddelen die zowel privé als zakelijk worden gebruikt (keuzevermogen), kwalificeren slechts voor de BOR en DSR ab voor zover in de onderneming gebruikt.
  - De dienstbetrekkingseis in de DSR ab vervalt;
  - Minimumleeftijd verkrijger van 21 jaar bij schenking van een ab voor de DSR ab en voor schenking voor de BOR ingevoerd.
  - Aanpassing van de BOR door de vrijstelling van 100% van de goingconcernwaarde van € 1.205.871 (2023) vanaf 2025 op € 1,5 miljoen te stellen en de vrijstelling van 83% boven de € 1,5 miljoen van de goingconcernwaarde te verlagen naar 70%.
- De maatregelen 2 t/m 6 hebben beoogde inwerkingtreding 1 januari 2025. De afschaffing van de doelmatigheidsmarge vindt bij koninklijk besluit plaats.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		x	
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 7,34 mln.	€ -780.000	
• Automatisering	€ 280.000	€ 0	
Personele gevolgen:	57,4 fte incidenteel	-6,1 fte structureel	
Invoering mogelijk per:	• 01 – 01 – 2024 voor verhuurd vastgoed • 01 – 01 – 2025 voor overige maatregelen, met uitzondering van • afschaffing doelmatigheidsmarge DSR-ab: bij koninklijk besluit		
Beslag portfolio:	middelgroot		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Wetsvoorstel	-	45	25	99

De maatregelen 2 t/m 6 hebben beoogde inwerkingtreding 1 januari 2025. De afschaffing van de doelmatigheidsmarge vindt bij koninklijk besluit plaats.

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 1/6

Inhoud maatregel 1. Aan derden verhuurd

- Het voorstel is om per 1 januari 2024 aan derden verhuurde onroerende zaken niet in aanmerking te laten komen voor de BOR en DSR ab.³
- Het voorstel is aangekondigd in de Miljoenennota 2023 in het kader van de aanpak van opmerkelijke constructies en negatief geëvalueerde fiscale regelingen.
- Door het voorstel worden de BOR en DSR ab eenvoudiger en zal sprake zijn van minder benodigd onderzoek door de Belastingdienst en minder juridische procedures. Ook voorkomt het dat de reikwijdte van de BOR en DSR ab onbedoeld toeneemt.
- Daarom is het voorstel om aan derden verhuurde onroerende zaken wettelijk aan te merken als beleggingsvermogen waarop de BOR en DSR ab niet kunnen worden toegepast.

Niet onder de maatregel vallen:

- Onroerende zaken voor zover die worden gebruikt voor de eigen bedrijfsuitoefening (binnen de eigen onderneming of eigen concern)
- Kortdurende terbeschikkingstelling in de dienstensector, zoals bij hotelkamers, cafés, restaurants, tennishallen, bowlingbanen en squashbanen.
- Kortdurende teelpachtovereenkomsten vanwege vruchtwisseling.
- Ingeval de maatregel niet doorgaat blijft er nog steeds tijdrovend onderzoek en langdurige discussie over de vraag of aan derden verhuurd vastgoed ondernemings- of beleggingsvermogen is en daarnaast zal dit tot een budgettaire derving van structureel € 20 mln. leiden.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Zie algemene factsheet met overzicht van de uitvoeringsgevolgen van het wetsvoorstel.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregel 1	-	5	6	20

³ De bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) en de doorschuifregeling aanmerkelijk belang (DSR ab).

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2/6

Inhoud maatregel 2. - Doelmatigheidsmarge

- De doelmatigheidsmarge voor de BOR en de DSR ab houdt in dat bij vennootschappen beleggingsvermogen tot 5% van het ondernemingsvermogen wordt aangemerkt als ondernemingsvermogen. Er bestaat geen doelmatigheidsmarge voor IB-ondernemingen.
- De doelmatigheidsmarge bereikt niet haar doel, te weten het voorkomen van discussies over de vraag of een vermogensbestanddeel behoort tot het ondernemings- of beleggingsvermogen van een vennootschap. Sterker: de discussie of er sprake is van ondernemingsvermogen krijgt extra gewicht vanwege de 5%. Op die manier helpt de doelmatigheidsmarge niet bij het tegengaan van constructies. Bovendien bevoordeelt de doelmatigheidsmarge een ab-houder ten opzichte van een IB-ondernemer. Dit vormt een inbreuk op de nagestreefde rechtsvormneutraliteit. De doelmatigheidsmarge is slechts een vereenvoudiging bij bedrijfsoverdrachten waarbij het beleggingsvermogen duidelijk minder dan 5% van het ondernemingsvermogen is. Per saldo vergroot de doelmatigheidsmarge niet de uitvoerbaarheid van de BOR en de DSR ab. Uit de CPB-evaluatie komt de aanbeveling om de doelmatigheidsmarge voor beleggingsvermogen in de BOR af te schaffen.
- Afschaffing van de doelmatigheidsmarge draagt bij aan het tegengaan van constructies.
- De maatregel houdt in dat de doelmatigheidsmarge van 5% voor beleggingsvermogen voor de BOR en de DSR ab wordt afgeschaft. Voor de BOR per 2025 en voor de DSR ab t.z.t. bij KB (later vanwege IV-gevolgen voor de IH-keten van de Belastingdienst).

Samenvatting Uitvoeringstoets

Zie algemene factsheet met overzicht van de uitvoeringsgevolgen van het wetsvoorstel.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregel 2	-	-	3	19

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 3/6

Inhoud maatregel 3. - Keuzevermogen

- De BOR en DSR ab zijn alleen van toepassing op ondernemingsvermogen.
- Voor de vraag of sprake is van ondernemingsvermogen voor de BOR en de DSR ab zijn de regels van vermogensetikettering in beginsel leidend, ook als het een onderneming gedreven in een bv betreft. Aldus bestaat het ondernemingsvermogen uit verplicht ondernemingsvermogen en keuzevermogen indien daarvoor is gekozen.
- Van keuzevermogen is in de regel sprake als het zakelijke gebruik tussen de 10% en 90% ligt.
- Momenteel valt het keuzevermogen volledig onder de BOR en DSR ab.
- Het voorstel is om keuzevermogen alleen onder de BOR en DSR te laten vallen voor zover dit zakelijk wordt gebruikt. Daarmee wordt een meer gelijke behandeling bereikt ten opzichte van andere verkrijgingen waarover schenk- of erfbelasting is verschuldigd (rechtvaardiger). Ook wordt het minder aantrekkelijk om bijvoorbeeld een duurder vervoermiddel in te brengen in een onderneming en deze beperkt zakelijk te gaan gebruiken, met als hoofddoel belastingbesparing.
- Het voorstel houdt in dat vanaf 2025 keuzevermogen voor de BOR en DSR ab kwalificeert voor zover in de onderneming gebruikt.
- De maatregel geldt voor bedrijfsmiddelen met een waarde van minimaal € 100.000 (geïndexeerd) op het moment van verkrijging bij overlijden of schenking. Door deze ondergrens blijft de maatregel beperkt tot onroerende zaken, dure auto's e.d.
- Het voorgaande betekent dat voor bedrijfsmiddelen die onder de maatregel vallen de waarde in het economische verkeer en het percentage gebruik voor andere dan ondernemingsdoelen bepaald moeten worden.
- De ondernemer moet het gebruik voor ondernemingsdoelen (zakelijk gebruik) aannemelijk maken.
- Ingeval de maatregel niet doorgaat zal dit een budgettaire derving van € 4 mln in 2025 oplopend naar € 11 mln structureel.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Zie algemene factsheet met overzicht van de uitvoeringsgevolgen van het wetsvoorstel alle maatregelen.

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregel	-	-	4	11
3				

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

- Het wetsvoorstel zorgt voor beperkte extra handelingen en heeft dus een effect op het doenvermogen.
- Het wetsvoorstel zorgt voor extra administratieve lasten van € 168.000 in 2024 en € 27.000 vanaf 2025 structureel.

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 4/6

Inhoud maatregel 4. – DSR ab afschaffing dienstbetrekkingseis

- Voor de doorschuifregeling schenking aanmerkelijk belang geldt de dienstbetrekkingseis: de verkrijger moet reeds 36 maanden, die onmiddellijk voorafgaan aan het tijdstip van de vervreemding, in dienstbetrekking zijn van de vennootschap waarop de aandelen of winstbewijzen betrekking hebben.
- De termijn van drie jaren is gesteld om te stimuleren dat de overdrager niet alleen de aandelen in de vennootschap waarin de onderneming wordt gedreven, schenkt maar ook zijn kennis van die onderneming overdraagt en dat de verkrijger reeds betrokken is bij de onderneming.
- Aan de dienstbetrekkingseis kan vrij eenvoudig worden voldaan – er gelden geen kwantitatieve of kwalitatieve voorwaarden – maar kan anderzijds toch reële bedrijfsopvolgingen uitsluiten. De Belastingdienst moet wel op deze eis toetsen.
- Uit de evaluatie kwam de aanbeveling om deze eis te laten vervallen. De conclusie uit het vervolgonderzoek is dat de huidige dienstbetrekkingseis niet moet worden gehandhaafd omdat dit geen geschikt criterium is om bij te dragen aan reële bedrijfsopvolgingen maar wel een minimumleeftijd voor de verkrijger in te voeren (zie factsheet invoering minimumleeftijd verkrijger bij dit wetsvoorstel).
- Gelet op het voorgaande wordt voorgesteld om met ingang van 1 januari 2025 de dienstbetrekkingseis DSR ab bij schenking te laten vervallen.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Zie algemene factsheet met overzicht van de uitvoeringsgevolgen van het wetsvoorstel alle maatregelen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregel 4	-	-	0	0

- Het wetsvoorstel heeft naar verwachting geen nadelig effect voor het doenvermogen.
- Het wetsvoorstel zorgt niet voor extra administratieve lasten.

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 5/6

Inhoud maatregel 5. – Invoering minimumleeftijd

- In het vervolgonderzoek is geadviseerd om bij het afschaffen van de huidige dienstbetrekkingseis in de DSR ab wel een minimumleeftijd voor de verkrijger in te voeren.
- Dit met als doel het faciliteren van reële bedrijfsopvolgingen.
- Introductie van een voorwaarde dat de verkrijger bij schenking minimaal 21 jaar moet zijn om de DSR ab bij schenking en de BOR bij schenking toe te kunnen passen, is vooral om onbedoeld gebruik in de vorm van schenking van een ab of een onderneming aan (zeer) jonge (klein)kinderen tegen te gaan. Met een minimumleeftijd is opvolging meer reëel dan bij een schenking van het ab of de onderneming aan (zeer) jonge kinderen.
- In dit wetsvoorstel wordt een minimumleeftijd van 21 jaar voor de verkrijger bij schenking van een ab voor de DSR ab en voor schenking voor de BOR ingevoerd. Voor bedrijfsopvolging in geval van overlijden wordt geen leeftijdsgrens voorgesteld, omdat de opvolging hier reëel kan zijn en onbedoeld gebruik minder snel speelt.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Zie algemene factsheet met overzicht van de uitvoeringsgevolgen van het wetsvoorstel alle maatregelen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2025	2026	2027	Structureel (2028)
Maatregel 5	-1	-1	0	0

Wetsvoorstel

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 6/6

Inhoud maatregel 6. – Aanpassing vrijstelling BOR

- De vrijstelling van de goingconcernwaarde BOR wordt aangepast omdat uit de evaluatie door het CPB komt dat deze vrijstelling niet doelmatig is omdat in circa driekwart van de gevallen voldoende vrije middelen beschikbaar zijn om de verschuldigde belasting te voldoen, zonder hiervoor middelen aan de onderneming te moeten onttrekken. Daarnaast blijkt uit de evaluatie dat het gebruik van de BOR scheef verdeeld is. Bij schenkingen in 2018 is bijvoorbeeld 58% van het budgettaire beslag afkomstig uit 14% van de schenkingen.
- Hoewel discussie mogelijk is over wat vrije middelen zijn, is het een feit dat de BOR ook wordt verleend terwijl de verkrijger beschikt over middelen om de schenk- of erfbelasting te betalen en deze belasting daardoor geen negatieve impact op de continuïteit van de onderneming heeft.
- Dit maakt de BOR ondoelmatig, er worden budgettaire middelen ingezet terwijl dat niet altijd nodig is.
- Daarom wordt voorgesteld de BOR aan te passen door de vrijstelling van 100% van de goingconcernwaarde van € 1.205.871 (2023) vanaf 2025 op € 1,5 miljoen te stellen en de vrijstelling van 83% boven de € 1,5 miljoen van de goingconcernwaarde te verlagen naar 70%.
- Voor een ondernemingsvermogen tot circa € 1,9 miljoen neemt de belastingdruk niet toe. Het is gunstig voor kleine en middelgrote ondernemingen.
- De waarderingsfaciliteit (volledige vrijstelling voor het verschil tussen de liquidatiewaarde en de goingconcernwaarde, indien een onderneming een hogere liquidatiewaarde heeft dan de goingconcernwaarde) blijft onveranderd.
- De betalingsregeling van tien jaar rentedragend uitstel voor het belaste gedeelte van de verkrijging van ondernemingsvermogen blijft onveranderd.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Zie algemene factsheet met overzicht van de uitvoeringsgevolgen van het wetsvoorstel alle maatregelen.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Maatregel 6	--	40	13	49

- De opbrengst in 2024 is het gevolg van in de tijd naar voren gehaalde schenkingen (anticipatie-effect).
- Er zijn geen noemenswaardige effecten op het doenvermogen en lasten voor burgers en bedrijfsleven.

Wetsvoorstel Wet tijdelijke regeling herzien aangifte
inkomstenbelasting

Wetsvoorstel

Wet tijdelijke regeling herzien aangifte inkomstenbelasting

Inhoud maatregel

- Belastingplichtigen kunnen meer dan één keer een (digitale) aangifte inkomstenbelasting indienen. Deze mogelijkheid biedt belastingplichtigen de gelegenheid om eenvoudig omissies in de aangifte of aanslag inkomstenbelasting te (laten) herstellen.
- De Belastingdienst behandelt zo'n (digitale) aanvullende aangifte niet als een bezwaar, maar als een verzoek om ambtshalve vermindering.
- Achtergrond van deze werkwijze is (1) dat er vaak geen geschil is tussen belastingplichtige en Belastingdienst (bijvoorbeeld herstel omissie in de aangifte), waardoor de bezwaarprocedure ook niet nodig is en (2) het tegemoetkomen aan (praktische) rechtsbescherming voor de belastingplichtige en uitvoerbaarheid voor de Belastingdienst.
- Voorgesteld wordt om herziene digitale aangiftebiljetten na de oplegging van de aanslag inkomstenbelasting wettelijk aan te merken als verzoek om ambtshalve vermindering. Hiermee komt de uitvoeringspraktijk in overeenstemming met wettelijk kader.
- Ten behoeve van (praktische) rechtsbescherming wordt een aanvullende maatregel voorgesteld: de behandeling van een binnen de bezwaartermijn ingediend verzoek om ambtshalve vermindering kent geen aanvullende voorwaarden waardoor het verzoek inhoudelijk gelijk wordt behandeld als een bezwaar.
- Zonder de voorgestelde maatregelen ontbreekt een wettelijke grondslag voor de huidige werkwijze van de Belastingdienst. Dat brengt juridische risico's met zich mee. Daarnaast is terugkeren naar een werkwijze waarbij aanvullende (digitale) aangiftebiljetten toch weer als bezwaar worden behandeld niet uitvoerbaar voor de Belastingdienst.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		nvt	
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Wetsvoorstel	0	0	0	0

Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2024

Reparatie lucratiefbelangregeling

Inhoud maatregel

- Van een lucratief belang is kort gezegd sprake als aandelen, vorderingen of andere vermogensrechten (mede) zijn verkregen als beloning voor werkzaamheden en de vermogensrechten dusdanig gunstige condities hebben dat (de kans bestaat dat) een voordeel wordt genoten dat niet in verhouding staat tot het geïnvesteerde vermogen of het feitelijk gelopen risico. Inkomsten uit lucratief belang worden in beginsel belast als resultaat uit overige werkzaamheden tegen het progressieve belastingtarief van box 1.
- De lucratiefbelangregeling kent een restcategorie van 'met aandelen of vorderingen economisch vergelijkbare rechten en overige rechten en verplichtingen'. Het gaat daarbij om vermogensrechten die gelet op de feiten en omstandigheden economisch vergelijkbaar zijn met aandelen, vorderingen of schulden.
- In zijn arrest van 14 april 2023 heeft de Hoge Raad beslist dat voor de economische vergelijkbaarheid van vermogensrechten met aandelen aangesloten moet worden bij de eis dat het kapitaal van de achtergestelde soort aandelen minder dan 10% bedraagt van het totale geplaatste aandelenkapitaal. Hierbij heeft de Hoge Raad aangegeven dat voor deze beoordeling agio en informeel kapitaal meetellen, maar dat leningen alleen meetellen voor zover deze voor de toepassing van de belastingwetgeving als informeel kapitaal zijn aan te merken.
- Met dit criterium vallen situaties waarbij gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld een aandeelhouderslening die niet als informeel kapitaal is aan te merken, maar die wel mede bijdraagt aan een beloning voor werkzaamheden van de belastingplichtige of een met hem verbonden persoon, niet onder het lucratief belang.
- Dit vormt een beperking ten opzichte van hoe de regeling bij de totstandkoming van de regeling is beoogd en hoe de regeling momenteel in de praktijk wordt uitgelegd in onder andere vaststellingsovereenkomsten die door Belastingdienst en belastingplichtigen zijn afgesloten om duidelijkheid te verkrijgen of sprake is van een lucratief belang.
- Met de voorgestelde reparatie wordt geregeld dat leningen die mede bijdragen aan het beloningsoogmerk eveneens onder de noemer 'totaal geplaatst aandelenkapitaal' vallen. Daarmee wordt de regeling weer in lijn gebracht met hoe deze is beoogd sinds de invoering en tot aan het arrest van 14 april 2023 in de praktijk is uitgelegd.
- Zonder reparatie kan zodanig ge(her)structureerd worden dat de lucratiefbelangregeling wordt ontlopen, met budgettaire risico's tot gevolg.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen			x
Handhaafbaarheid		nvt	
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
Personele gevolgen:	0 fte	0 fte	0 fte
Invoering mogelijk per:	01 - 01 - 2024		
Beslag portfolio:	jaaraanpassing		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Reparatie lucratiefbelangregeling	0	0	0	0

Reparaties Wet excessief lenen bij eigen vennootschap

Inhoud maatregel

- De Wet excessief lenen bij eigen vennootschap is in werking getreden per 1 januari 2023. Met deze wet wordt geregeld dat in het geval dat een aanmerkelijkbelanghouder meer dan € 700.000 leent van zijn eigen vennootschap, het bovenmatige deel fictief wordt belast als fictief regulier voordeel in box 2.
- Bij emigratie van een aanmerkelijkbelanghouder wordt een fictieve vervreemding geacht plaats te vinden. De belasting over het vervreemdingsvoordeel wordt via een conserverende belastingaanslag in de heffing betrokken. Onder voorwaarden wordt uitstel van betaling verleend voor de in dat kader verschuldigde belasting. Onder de huidige wettekst kan de uitstel van betaling vervallen in sommige situaties waarin dit niet beoogd is door de wetgever. De maatregelen dienen ter reparatie van deze ongewenste uitkomst bij de invordering van een conserverende aanslag bij excessief lenen van een eigen vennootschap.
- Met de reparaties wordt geregeld dat (1) na emigratie het uitstel van betaling van de conserverende belastingaanslag slechts vervalt voor zover een schuldtoename niet reeds eerder heeft geleid tot intrekking van het uitstel van betaling en (2) invordering van de conserverende belastingaanslag na emigratie niet plaatsvindt voor zover er bovenmatig wordt geleend van vennootschappen waarin de belastingschuldige na emigratie een aanmerkelijk belang heeft verkregen en waarbij de voordelen uit die vennootschappen niet in Nederland tot het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang van de belastingschuldige behoren.
- De maatregelen treden met terugwerkende kracht in werking per 2023. Omdat de eerste peildatum op 31 december 2023 is zal de maatregel feitelijk in werking treden per 1 januari 2024.
- Naast genoemde maatregelen wordt voorgesteld om per 1 januari 2024 voor het tarief bij uitstel van betaling en excessief lenen aan te sluiten bij het per 1 januari 2024 in te voeren progressieve tarief voor inkomen uit aanmerkelijk belang.
- Indien de maatregelen niet doorgaan zal een groep belastingplichtigen na emigratie onbedoeld worden getroffen door de Wet excessief lenen bij eigen vennootschap.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>		<i>structureel</i>
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	€ 0
• Automatisering	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	0 fte	0 fte
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Reparatie excessief lenen	0	0	0	0

OFM 24

Versterking aanpak dividendstripping

Inhoud maatregel

Door middel van dividendstripping wordt de heffing van dividendbelasting beperkt of – zelfs – voorkomen.

- In de praktijk is gebleken dat de huidige wetgeving ontoereikend is om dividendstripping in alle situaties goed aan te pakken.
- Het wetsvoorstel OFM 2024 bevat een aantal maatregelen om de aanpak van dividendstripping door de Belastingdienst te versterken.
- In wetsvoorstel OFM 2024 wordt voorgesteld de bewijslastverdeling zodanig aan te passen dat de bewijspositie van de inspecteur verbetert. De voorgestelde nieuwe bewijslastverdeling geldt niet voor alle situaties. Om met name beleggers met een kleine beleggingsportefeuille niet onnodig zwaar te belasten, wordt in het kader van de bewijslastverdeling voor bepaalde situaties een doelmatigheidsmarge geïntroduceerd. Ook wordt voorgesteld om een nadere invulling te geven aan het begrip 'samenstel van transacties'. Tot slot wordt voorgesteld om de zogenoemde registratiedatum wettelijk vast te leggen. Aan de hand van deze registratiedatum wordt bepaald wie gerechtigde is tot de opbrengst van aandelen die publiekelijk worden verhandeld en – in het verlengde daarvan – recht heeft op verrekening, vrijstelling, teruggaaf of vermindering van dividendbelasting. De voorgestelde wijzigingen hebben gevolgen voor de inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting en de dividendbelasting.
- De voorgestelde maatregelen hebben tot doel om de aanpak van dividendstripping te versterken.
- Het niet doorgaan van deze maatregelen zou betekenen dat de (bewijs)positie van de inspecteur in de bestrijding van dividendstripping niet wordt verbeterd.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 0	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0	fte incidenteel	
	0	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 - 01 - 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	jaaraanpassing		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Versterking aanpak dividendstripping	-	-	-	-

- De maatregelen leiden niet tot een bredere grondslag voor de dividendbelasting en hebben daardoor geen lastenrelevante opbrengst in het inkomstenkader.
- De verwachting is dat het doenvermogen toereikend blijft. De doelmatigheidsmarge zorgt ervoor dat de grote groep kleine beleggers buiten de reikwijdte van de maatregelen vallen.

Herstel reguliere navorderingstermijn douane

Inhoud maatregel

- Door de maatregel wordt het mogelijk gemaakt om de reguliere navorderingstermijn van drie jaar, zoals die staat in het Douanewetboek van de Unie, weer toe te passen.
- Op basis van de huidige wetgeving is iedereen die een onjuiste of onvolledige aangifte doet strafrechtelijk vervolgbaar, ook in de gevallen dat er geen sprake is van opzet. De maatregel strekt ertoe dat het doen van een onjuiste of onvolledige aangifte waarbij geen sprake is van opzet niet langer leidt tot een strafrechtelijke sanctie maar tot een bestuurlijke boete. Gezien de samenhang tussen het doen van een onjuiste of onvolledige aangifte en het niet, onjuist of onvolledig verstrekken van inlichtingen, gegevens of aanwijzingen, waarbij geen sprake is van opzet, wordt ook in die gevallen de strafrechtelijke sanctie vervangen door een bestuurlijke boete. De maatregel heeft als effect dat de reguliere navorderingstermijn in deze situaties kan worden toegepast. In het geval er sprake is van een strafrechtelijk vervolgbare handeling moet namelijk op basis van Europese wetgeving, de navorderingstermijn verlengd worden naar vijf jaar. Deze aanpassing loopt vooruit op een gehele herijking van het sanctiestelsel zoals dat nu is opgenomen in de Algemene douanewet.
- Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat een ondernemer vijf jaar lang zijn producten heeft verkocht voor een te lage prijs omdat er met te weinig douanerechten werd gerekend. Door de reguliere navorderingstermijn van drie jaar weten ondernemers waar ze aan toe zijn. Dit is waardevol voor bedrijven die internationaal handelen.
- Ingeval de maatregel niet doorgaat blijft de douane genoodzaakt om in alle gevallen, ook als er geen sprake is van een opzettelijke fout, de verlengde navorderingstermijn van 5 jaar toe te passen.
- Het opleggen van een eventuele bestuurlijke boete zal aanvankelijk handmatig plaatsvinden. Een systeem om dit te automatiseren is in ontwikkeling.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>	x		
<i>Handhaafbaarheid</i>		x	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		x	
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 370.000	€ 790.000	
• Automatisering	€ 220.000	€ 0	
Personele gevolgen:	4 fte	incidenteel	
	7 fte	structureel	
Invoering mogelijk per:	01 - 07 - 2024		
Beslag portfolio:	middelgroot		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Herstel reguliere termijn	0	0	0	0

- Deze maatregel vergt geen extra acties van burgers of bedrijven.
- Aan de wijziging zijn geringe budgettaire gevolgen verbonden. Door het verschuiven van strafrechtelijke sancties naar bestuurlijke boeten wordt een hoger bedrag aan boeten geïnd. Door het in voorkomend geval terugbrengen van de verlengde navorderingstermijn van vijf jaar naar de reguliere navorderingstermijn van drie jaar zullen minder invoerrechten worden nagevorderd.

Wetsvoorstel Fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw

FKM 24 - Glastuinbouw

Afschaffen verlaagde energiebelastingtarieven voor de glastuinbouwsector

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil een aantal belastingvoordelen voor het gebruik van aardgas en elektriciteit in de glastuinbouwsector afbouwen.
- Het doel van de regeling is om glastuinbouwers te stimuleren duurzamere warmte- en elektriciteitsbronnen te gebruiken. Veel glastuinbouwers verwarmen hun kassen met aardgas. En wekken hiermee ook elektriciteit op. Voor dit gasverbruik gelden nu belastingvoordelen voor de glastuinbouwsector. Door deze belastingvoordelen geleidelijk af te bouwen, wordt het aantrekkelijker om duurzamere energiebronnen te gebruiken. Hierdoor daalt de CO₂-uitstoot van de glastuinbouwsector.
- In de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm) is een verlaagd tarief in de energiebelasting opgenomen voor aardgas voor verwarming ter bevordering van het groeiproces van tuinbouwproducten. De verlaagde tarieven zorgen ervoor dat glastuinbouwbedrijven die veelal een relatief kleine omvang kennen, vergelijkbare energiebelastingtarieven betalen als grote energie-intensieve bedrijven. Het kabinet stelt voor om de verlaagde tarieven geleidelijk af te schaffen. Hiermee wordt de energietransitie in de glastuinbouw ondersteund en een budgettaire opbrengst gerealiseerd.
- Daarnaast wordt de bestaande teruggaaf van accijns voor vloeibaar gemaakt petroleumgas dat wordt gebruikt voor verwarming ter bevordering van het groeiproces van tuinbouwproducten afgeschaft. Deze regeling vervalt in zijn geheel per 1 januari 2025 zonder ingroeipad. Als de maatregel niet doorgaat dan valt een adequate prijsprikkel weg waardoor het risico groot is dat de glastuinbouwsector niet aan de emissiereductiedoelstelling zal voldoen. Het wegvallen van de prijsprikkel verlaagd bovendien de doelmatigheid van de beleidsmix t.b.v. de verduurzaming van de glastuinbouwsector. Daarnaast blijft er dan een vorm van staatssteun in stand en zal het een budgettaire tegenvaller zijn.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen		x	
Handhaafbaarheid			x
Fraudebestendigheid		nvt	
Complexiteitsgevolgen			x
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 400.000	€	0
Personele gevolgen:		0 fte	incidenteel
		0 fte	structureel
Invoering mogelijk per:	01 - 01 - 2025		
Beslag portfolio:	middelgroot		
Eindoordeel:	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Tabel: Budgettaire opbrengst afschaffen verlaagde energiebelastingtarieven voor de glastuinbouwsector in mln. €, prijzen 2025

Maatregel	2025	2026	2027
Afschaffen verlaagd tarief glastuinbouw	37	55	85
Interactie verlaagd tarief glastuinbouw en beperken vrijstelling elektriciteitsopwekking	9	14	23

2028	2029	2030	Struc.	Struc. In
105	130	151	112	2035
36	50	65	50	2035

- Er wordt geen groter beroep gedaan op het doenvermogen van de partijen. Hierbij komt dat de maatregel enkel ondernemingen treft waardoor doenlijkheid minder een zorgpunt is.
- Het verlaagd tarief glastuinbouw wordt met name toegepast door de energieleveranciers. Zij moeten de gewijzigde tarieven en afschaffing van het verlaagd tarief in hun systemen verwerken.
- De teruggaaf van accijns voor vloeibaar gemaakt petroleumgas wordt jaarlijks in ca. 100 gevallen aangevraagd. Deze groep kan hier straks geen beroep meer op doen.

FKM 24 - Glastuinbouw

Beperken vrijstelling elektriciteitsopwekking

Inhoud maatregel

- Vrijstelling wordt (geleidelijk) beperkt tot elektriciteit die op het openbare net wordt gezet;
- Gasinput voor (bruikbare) warmte en elektriciteit voor eigen gebruiken worden (geleidelijk) belast;
- WKK-installatie wordt hiermee fiscaal gelijk behandeld als meer duurzame alternatieven (elektrische oven, warmtepomp, e-boiler).
- Deze maatregel geldt niet alleen voor de glastuinbouw maar ook voor elektriciteitsproducerende installaties in bijvoorbeeld de energiesector en industrie
- Indien de maatregel niet doorgaat is het risico groot dat de glastuinbouwsector niet aan de emissiereductiedoelstelling zal voldoen. De WKK-installatie blijft fiscaal aantrekkelijk t.o.v. duurzame alternatieven en daarnaast is het een budgettaire tegenvaller.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
Interactie burgers/bedrijven			x
Maakbaarheid systemen		x	
Handhaafbaarheid			x
Fraudebestendigheid			x
Complexiteitsgevolgen			x
Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 390.000	€	0
Personele gevolgen:	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
Invoering mogelijk per:	1 januari 2025		
Beslag portfolio:	middelgroot		
<u>Eindoordeel:</u>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
Beperking vrijstelling	-	102	122	168
Interactie verlaagd tarief	-	9	14	50

- De vrijstelling elektriciteitsopwekking wordt aangemerkt als een fossiele subsidie;
- De maatregel is van toepassing op alle gasgestookte installaties waarmee elektriciteit geproduceerd kan worden, niet alleen in de glastuinbouw.

FKM 24 - Glastuinbouw

CO2-heffing glastuinbouwsector

Inhoud maatregel

- Vlakke CO₂-heffing voor de glastuinbouw. Betreft een heffing per ton CO₂.
- De hoogte van het tarief is afhankelijk van de mate waarin het emissiedoelbereik voor 2030 (4,3 Mton) wordt gerealiseerd;
- Aanvankelijk oplopend tarief van € 1,35 per ton kooldioxide in 2025 naar € 6,80 in 2030.
- Per 1-1-2025 mogelijk nieuwe tariefstelling aan de hand van nieuwe tariefstudie.
- Er is gekozen voor een vlakke heffing omdat dit eenduidig richting glastuinbouwers en relatief eenvoudig is in de uitvoering.
- Als de maatregel niet doorgaat blijft er een ineffektieve verduurzamingsprikkel bestaan vanuit bestaande kostenvereveningssystematiek.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:		geen	
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			nvt
<i>Maakbaarheid systemen</i>			nvt
<i>Handhaafbaarheid</i>			nvt
<i>Fraudebestendigheid</i>			nvt
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			nvt
Risico procesverstoringen:		geen	
<i>Uitvoeringskosten</i>		<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>
• Dienstverlening	€ 0		€ 0
• Handhaving/toezicht	€ 0		€ 0
• Automatisering	€ 0		€ 0
<i>Personele gevolgen:</i>		0 fte incidenteel	
		0 fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>		01 - 01 - 2024	
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<u><i>Eindoordeel:</i></u>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
CO ₂ -heffing glastuinbouw	-	3	5	13

Wetsvoorstel Fiscale klimaatmaatregelen industrie en elektriciteit

FKM 24 – Industrie en elektriciteit

Afschaffen vrijstellingen voor metallurgische en mineralogische procedés

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil de vrijstellingen op de energie- en kolenbelasting voor producenten van ijzer en bouwmaterialen laten vervallen. De overheid wil het gebruik van fossiele brandstoffen, zoals kolen en gas, ontmoedigen. Zo wordt het voor bedrijven aantrekkelijker om de overstap te maken naar schone en duurzame bedrijfsprocessen. En om zuinig en efficiënt met energie om te gaan. Voor de industrie betekent dit dat ze geen recht meer hebben op teruggave van energie- en kolenbelasting. Daarbij stelt het kabinet voor om de vrijstellingen voor metallurgische en mineralogische procedés worden per 1 januari 2025 te laten vervallen.
- De regeling geldt voor producenten van ijzer, staal en aluminium (de metallurgische industrie) en bouwmaterialen zoals glas, tegels en bakstenen (mineralogische industrie).
- Het kabinet stelt tevens voor om de vrijstelling voor de productie van waterstof door middel van elektrolyse te behouden.
- Met het vervallen van de vrijstellingen beoogt het kabinet om de grondslag van de energiebelasting te vergroten en daarmee een aanvullende budgettaire opbrengst te realiseren.
- Daarnaast vergroot de maatregel ook de prikkel voor metallurgische en mineralogische bedrijven om te verduurzamen. Onderzoek naar deze maatregel laat echter zien dat deze prikkel nog onvoldoende is om daadwerkelijk CO2-reductie te realiseren.
- Het afschaffen van de vrijstellingen voor de metallurgische en mineralogische industrie zal op korte termijn de concurrentiepositie van de Nederlandse metallurgische en mineralogische industrie minder gunstig zal maken ten opzichte van de industrie in landen die wel vrijstellingen behouden.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>		x	
<i>Handhaafbaarheid</i>			x
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			x
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€ 0	
• Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0	
• Automatisering	€ 330.000	€ 0	
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2025		
<i>Beslag portfolio:</i>	middelgroot		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Afschaffen vrijstellingen	-	-	166	196

FKM 24 – Industrie en elektriciteit

Afschaffen vrijstellingen duaal en non-energetisch gebruik van kolen

Inhoud maatregel

- Het kabinet stelt voor om de vrijstellingen in de kolenbelasting voor duaal gebruik van kolen en non-energetisch gebruik van kolen er 2028 af te schaffen.
- De doelstelling van het beëindigen van de vrijstellingen is tweeledig: 1) het introduceren van een aanvullende stok achter de deur voor het grotendeels uitfasen van kolengebruik in Nederland; en 2) het genereren van een budgettaire opbrengst.
- Duaal gebruik van kolen vindt in Nederland plaats bij cokesproductie en bij ijzer- en staalproductie in hoogovens. Non-energetisch gebruik van kolen en kolenproducten is van bescheiden omvang. Het behelst hoofdzakelijk het gebruik van cokes en steenkoolteer (een bijproduct van cokesfabrieken) buiten de ijzer- en staalindustrie.

Samenvatting Uitvoeringstoets

<i>Impact:</i>	beperkt / middelgroot / ingrijpend		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			x
<i>Maakbaarheid systemen</i>			x
<i>Handhaafbaarheid</i>		nvt	
<i>Fraudebestendigheid</i>		nvt	
<i>Complexiteitsgevolgen</i>		nvt	
<i>Risico procesverstoringen:</i>	groot / gemiddeld / klein		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 360.000	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0 fte	incidenteel	
	0 fte	structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2028		
<i>Beslag portfolio:</i>	beperkt		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Afschaffen vrijstellingen	0	0	0	5

- Er is een tijdelijke budgettaire opbrengst van 85 mln. vanaf 2028. De opbrengst vermindert bij uitfasering van het kolengebruik: fase 1 rond 2030, en fase 2 halverwege de jaren 30.
- Het vervallen van de vrijstellingen leidt tot een unilaterale lastenstijging die waarschijnlijk de winstgevendheid van internationaal concurrerende bedrijven beperkt. Er bestaat een risico op verminderd vermogen tot investeren.

FKM 24 – Industrie en elektriciteit

Minimum CO2-prijs

Inhoud maatregel

- Het kabinet wil de minimum CO2-prijs per ton CO2 vanaf 1 januari 2024 verhogen naar € 51,70. Daarna volgt een jaarlijkse verhoging tot uiteindelijk € 71,10 per 1 januari 2030. Zo garandeert het kabinet dat de prijs die bedrijven voor de uitstoot van CO2 betalen hoog blijft, ook als de ETS-prijs daalt. Hiermee stimuleert het kabinet bedrijven om hun productieproces te verduurzamen.
- Het doel is om bedrijven die veel CO2 uitstoten, stimuleren om hun productieproces verder te verduurzamen. Zodat ze minder CO2 uitstoten. De minimum CO2-prijs garandeert dat de prijs die bedrijven voor de uitstoot van CO2 betalen hoog blijft. Als de prijs voor de uitstoot van CO2 laag is, zijn duurzame investeringen minder aantrekkelijk.
- Ter invulling van de motie Maatoug Nijboer wordt het in de tabel (zie bijlage met tabel 2) opgenomen prijspad met ingang van 2024 geïndexeerd. Daartoe wordt de tabelcorrectiefactor jaarlijks toegepast op het bedrag voor het aankomende kalenderjaar als ook op de bedragen voor de kalenderjaren die op dat kalenderjaar nog volgen. Bij het vaststellen van het voorgestelde prijspad is bovendien, conform ook het verzoek in de genoemde motie, rekening gehouden met de inflatie in de periode 2021 tot 2024.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Impact:	geen		
			
<i>Interactie burgers/bedrijven</i>			nvt
<i>Maakbaarheid systemen</i>			nvt
<i>Handhaafbaarheid</i>			nvt
<i>Fraudebestendigheid</i>			nvt
<i>Complexiteitsgevolgen</i>			nvt
Risico procesverstoringen:	geen		
<i>Uitvoeringskosten</i>	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	
• Dienstverlening	€ 0	€	0
• Handhaving/toezicht	€ 0	€	0
• Automatisering	€ 0	€	0
<i>Personele gevolgen:</i>	0	fte incidenteel	
	0	fte structureel	
<i>Invoering mogelijk per:</i>	01 – 01 – 2024		
<i>Beslag portfolio:</i>	geen		
<i>Eindoordeel:</i>	uitvoerbaar		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Minimum CO2-prijs	0	0	0	0

Wetsvoorstel Wet verlaging eigen bijdrage huurtoeslag

Wetsvoorstel

Verhogen huurtoeslag

Inhoud maatregel

- Het kabinet heeft besloten een pakket koopkrachtmaatregelen te treffen om de evenwichtigheid van de koopkracht in 2024 te bevorderen en te voorkomen dat de armoede onder personen en kinderen oploopt.
- Het aanpassen van de huurtoeslag betreft het structureel verlagen van de basishuur (de eigen bijdrage). De basishuur is het bedrag van de normhuur verhoogd met een opslag. In 2023 was de opslag al verlaagd naar €0, tevens voor koopkrachtverbetering. De basishuur wordt vanaf 2024 verder verlaagd met €34,67 (per maand). Met deze voorgestelde verlaging is er in 2024 sprake van een negatieve opslag – een afslag – van €34,67.
- In de periode 2025 – 2029 worden de voorgenomen wetsvoorstellen Versterking Regie op de Volkshuisvesting en Betaalbare huur gedekt vanuit de huurtoeslag. Hiervoor wordt de basishuur weer stapsgewijs verhoogd met in totaal €2,88. Dit ingroeipad is tevens in dit wetsvoorstel opgenomen. Hiermee is in 2029 sprake van een saldo structurele verlaging van de eigen bijdrage met €31,79.
- Zonder aanvullend beleid zou de koopkracht van mensen met een laag inkomen dalen en de armoede stijgen. Dit is het gevolg van het in 2024 wegvallen van de tijdelijke inkomensondersteunende maatregelen voor 2023, zoals de energietoeslag.
- Zonder aanvullende maatregelen loopt de armoede in 2024 op tot 5,7% van de bevolking, een toename van 0,9%-punt ten opzichte van 2023.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Gevolgen:	ingrijpend	middelgroot	beperkt
Interactie burgers / bedrijven			X
Maakbaarheid systemen		nvt	
Handhaafbaarheid			X
Fraudebestendigheid			X
Complexiteitsgevolgen			X
Risico procesverstoringen	groot / gemiddeld / klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
<i>Onder voorbehoud uitvoeringstoets</i>			
Dienstverlening	€ 0	€ 0,15	
Handhaving	€ 0	€ 0,45	
Automatisering	€ 0	€ 0	
Invoering mogelijk per:	1-1-2024 mits zekerheid over parameters voor 15 oktober 2023		
Beslag portfolio	klein		
<u>Eindoordeel</u>	uitvoerbaar		

- De conclusies uit deze QuickScan zijn onder voorbehoud dat de aanpassingen meelopen in de jaarovergang en per 15 oktober 2023 uitvoering wordt gegeven aan de vastgestelde parameters, zo nodig vooruitlopend op wetgeving.
- Wijziging van de parameters ná 15 oktober 2023 kunnen niet meelopen in het eerste voorschot voor 2024 en brengt daardoor additionele risico's en uitvoeringskosten met zich mee. |

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Verhogen huurtoeslag	699,5	736,32	725,94	694,8

Wetsvoorstel tot wijziging van de Algemene nabestaandenwet
en de Participatiewet in verband met het in 2024 niet
afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting in het
referentieminimumloon

Wetsvoorstel

In 2024 niet afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon

Inhoud maatregel

- De maatregel draagt bij aan een evenwichtige koopkrachtontwikkeling van verschillende groepen Nederlandse huishoudens (uitkeringsgerechtigden), en aan het voorkomen van een stijging van het aantal personen en kinderen in armoede in 2024 ten opzichte van 2023.
- De algemene heffingskorting in de berekening van het referentieminimumloon wordt in 2024 bevroren. Van dit referentieminimumloon worden de Anw-uitkering en de bijstandsuitkeringen afgeleid. In lijn met de stand van de afbouw in 2023, zal bij de berekening van het referentieminimumloon per 1 januari 2024 en 1 juli 2024 rekening worden gehouden met 1,575 maal de AHK.
- Als gevolg hiervan zullen deze uitkeringen in 2024 volledig meestijgen met de contractlonen.
- Vanaf 1 januari 2025 wordt de AHK per halfjaar met 2,5 procentpunt verlaagd totdat deze 1 maal het AHK, ofwel 100% van de AHK, bedraagt. Daarmee is de volledige afbouw naar 100% voorzien per 1 januari 2036.
- Zonder aanvullend beleid zou de koopkracht van uitkeringsgerechtigden dalen en de armoede stijgen. Dit is het gevolg van het wegvallen in 2024 van de tijdelijke inkomensondersteunende maatregelen voor 2023, zoals de energietoeslag die het kabinet in reactie op stijgende energieprijzen eerder heeft genomen.
- Zonder aanvullende maatregelen loopt de armoede in 2024 op tot 5,7% van de bevolking, een toename van 0,9%-punt ten opzichte van 2023. Het aandeel kinderen onder de armoedegrens neemt zonder aanvullende maatregelen toe van 6,2% in 2023 tot 6,9% van de kinderen in 2024.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Niet van toepassing

- De maatregel betreft een aanpassing van de hoogte van de uitkeringsbedragen. Dit heeft geen uitvoeringstechnische gevolgen omdat de enige consequentie is dat bij de reguliere wijziging van de normbedragen andere normbedragen in de systemen van uitkeringsverstrekkers verwerkt dienen te worden.

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2024	2025	2026	Structureel
Wetsvoorstel	127	227	247	0

- Het budgettaire beslag bevat ook de schrapping van de voorgenomen versnelling in de afbouw in 2025.
- De voorgestelde maatregel verlengt de duur van de alleenverdienersproblematiek met een jaar, tot 2036, waardoor de beoogde oplossing een jaar langer van toepassing zal moeten blijven.

Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het kindgebonden budget tot intensivering van het kindgebonden budget in verband met koopkrachtondersteuning

Wetsvoorstel

Verhogen kindgebonden budget

Inhoud maatregel

- Het kabinet heeft besloten een pakket koopkrachtmaatregelen te treffen om de evenwichtigheid van de koopkracht in 2024 te bevorderen en te voorkomen dat de armoede onder personen en kinderen oploopt.
- Het aanpassen van het kindgebonden budget betreft het verhogen van de kindbedragen boven op de jaarlijkse inflatiecorrectie. Deze aanpassingen gaan in op 1 januari 2024 en zijn structureel:
  - Het verhogen van het maximumbedrag van het eerste kind met € 750,- per jaar;
  - Het verhogen van het maximumbedrag voor het tweede en volgende kind met € 883,- per jaar;
  - Het verhogen van de verhoging van het kindgebonden budget voor kinderen van 12 jaar tot 16 jaar met € 400 per jaar;
  - Het verhogen van de verhoging van het kindgebonden budget voor kinderen van 16 en 17 jaar met € 400 per jaar;
  - Het verlagen van de verhoging van het kindgebonden budget voor ouders die geen partner hebben met € 619,- per jaar;
  - Het verlagen van het voor paren geldende bedrag waarmee het drempelinkomen is verhoogd met € 11.111,- per jaar.
- Zonder aanvullende maatregelen loopt de armoede in 2024 op tot 5,7% van de bevolking, een toename van 0,9%-punt ten opzichte van 2023. Het aandeel kinderen onder de armoedegrens neemt zonder aanvullende maatregelen toe van 6,2% in 2023 tot 6,9% van de kinderen in 2024.

Samenvatting Uitvoeringstoets

Gevolgen:	ingrijpend	middelgroot	bepert
Interactie burgers / bedrijven			X
Maakbaarheid systemen			X
Handhaafbaarheid			X
Fraudebestendigheid			X
Complexiteitsgevolgen			X
Risico procesverstoringen	klein		
Uitvoeringskosten	incidenteel	structureel	
Dienstverlening	€ PM	€ PM	
Handhaving	€ PM	€ PM	
Automatisering	€ PM	€ PM	
Invoering mogelijk per:	1-1-2024 mits zekerheid over parameters voor 15 oktober 2023		
Beslag portfolio			
<u>Eindoordeel</u>	<ul style="list-style-type: none"> • De conclusies uit deze QuickScan zijn onder voorbehoud dat de aanpassingen meelopen in de jaarovergang en per 15 oktober 2023 uitvoering wordt gegeven aan de vastgestelde parameters, zo nodig vooruitlopend op wetgeving. • Wijziging van de parameters ná 15 oktober 2023 kunnen 		

Budgettaire reeks en overige informatie

Budgettaire effect (€ mln., -= derving)

	2023	2024	2025	Structureel
Wetsvoorstel	83	1.060	1.068	961

Bijlage

Tabel 1: Overzicht IB-parameters voor belastingplichtigen jonger dan de AOW-leeftijd

	2023	2024
Tarief schijf 1	36,93%	36,97%
Tarief schijf 2	49,50%	49,50%
Grens schijf 1	€ 73.031	€ 75.624
AHK: maximaal	€ 3.070	€ 3.374
AHK: afbouwpunt	€ 22.660	€ 24.904
AHK: afbouwpercentage	6,095%	6,652%
Arbeidskorting: bedrag grens 1	€ 884	€ 972
Arbeidskorting: bedrag grens 2	€ 4.605	€ 5.176
Arbeidskorting: bedrag grens 3	€ 5.052	€ 5.553
Arbeidskorting: bedrag grens 4	€ 0	€ 0
Arbeidskorting: afbouwpunt*	€ 37.626	€ 39.898
Arbeidskorting: afbouwpercentage	-6,510%	-6,510%
Zelfstandigenaftrek	€ 5.030	€ 3.750
MKB winstvrijstelling	14%	12,7%
IACK: maximaal	€ 2.694	€ 2.961
IACK: inkomensgrens	€ 5.547	€ 6.096
IACK: opbouwpercentage	11,45%	11,45%
Jonggehandicaptenkorting	€ 820	€ 902

Tabel 2: minimum CO2-prijs in C

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Huidige minimum-prijs	18,0	19,8	21,8	24,0	26,4	29,0	31,9
Nieuwe minimum-prijs	51,7	53,8	57,1	60,3	63,5	67,8	71,1

Inventarisatie fossiele regelingen

Financiële voordelen voor gebruikers van fossiele brand- en grondstoffen die de ontwikkeling en inzet van duurzame alternatieven bemoeilijken, zijn onderwerp van maatschappelijke discussie. Er bestaan verschillende definities voor deze financiële voordelen, soms ook fossiele “subsidies” genoemd. Dit leidt tot uiteenlopende bedragen die zijn gemoeid met de ondersteuning van fossiele energie en tot verschillende overzichten met dergelijke regelingen.

Het kabinet hecht aan transparantie hierover en heeft daarom een nieuwe inventarisatie gemaakt. Daarnaast heeft het kabinet een aantal impactanalyses laten uitvoeren om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van het afbouwen van fossiele regelingen.

Voortaan zal ieder jaar bij de Miljoenennota een actualisatie van het overzicht met fossiele regelingen worden gemaakt.

Interpretatie budgettaire omvang fossiele regelingen

- In Nederland zijn er geen directe prijs subsidies voor fossiele energie. In de inventarisatie is voor het begrip “subsidie” aangesloten bij de brede definitie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO). In deze definitie gaat het bijvoorbeeld ook om gemiste belastinginkomsten in de vorm van vrijstellingen of verlaagde tarieven.
- De inventarisatie komt uit op een bedrag van (afgerond) 40 tot 46 miljard euro aan fiscale- en uitgavenregelingen in 2023 die kunnen leiden tot fossiele voordelen:
  - Van de 46 mld. bestaat ongeveer 8 mld. uit regelingen die leiden tot direct financieel voordeel voor huishoudens. Voorbeelden van voordelen die geheel of vooral bij huishoudens terecht komen zijn het tijdelijk prijsplafond energie en de belastingvermindering in de energiebelasting.
  - Van de 46 mld. bestaat circa 22 mld. uit belastingvrijstellingen, circa 17 mld. uit verlaagde tarieven/belastingkortingen en circa 7 mld. uit uitgavenmaatregelen.
  - Circa 22 mld. aan fossiele regelingen zijn tot slot verbonden aan internationale afspraken en kunnen dus niet nationaal worden aangepast. De belangrijkste regelingen:
    - Accijnsvrijstelling kerosine
    - Btw-vrijstelling internationaal personenvervoer (met name vliegtickets)
    - Accijnsvrijstelling stookolie (zeevervaart)
    - Niet heffen van accijns op non-energetisch verbruik minerale oliën, waaronder nafta (circa 14 mld.).

UITSPLITSING BEDRAG FOSSIELE REGELINGEN (AFGEROND OP HELE BEDRAGEN)

Uitsplitsing 1: belastingvrijstellingen, verlaagde belastingtarieven en uitgavenmaatregelen

Belastingvrijstellingen	22 mld.
Verlaagde belastingtarieven	17 mld.
Uitgavenmaatregelen	7 mld.
TOTAAL	46 mld.

Uitsplitsing 2: burgers, bedrijven/andere instellingen

Burgers (direct voordeel)	8 mld.
Bedrijven/andere instellingen	38 mld.
TOTAAL	46 mld.

Uitsplitsing 3: internationale afspraken

Fossiele regelingen die gebonden zijn aan internationale afspraken	22 mld.
Overige fossiele regelingen	24 mld.
TOTAAL	46 mld.

- Wanneer alle geïnventariseerde fossiele regelingen zouden worden afgeschaft, dan levert dat *niet* 40 tot 46 miljard euro aan overheidsinkomsten op. Bij de berekening van dit bedrag is namelijk nog geen rekening gehouden met de gedragseffecten. In werkelijkheid zal afschaffing leiden tot mogelijk een extra verduurzamingseffect, waardoor de belastinginkomsten lager zullen uitvallen. Daarnaast is er een risico dat een deel van de bedrijven vertrekt uit Nederland.
- Tot slot gelden er nog een aantal andere aandachtspunten bij de berekening:
  - De uiteindelijke omvang van het bedrag, is sterk afhankelijk van welk referentiepunt er voor het belastingtarief wordt gebruikt. Wordt een vrijstelling in de energiebelasting bijvoorbeeld afgezet tegen het hoogste tarief (= 1^e schijf) of tegen het reguliere en vaak lagere tarief (door de degressieve tariefstructuur van de energiebelasting)
  - In de berekeningen is per regeling gekeken en de omvang van het financieel fossiel voordeel niet verminderd met de opbrengst van andere beprijzingsmaatregelen die op hetzelfde fossiel gebruik zien (zoals de vliegbelasting bij de accijnsvrijstelling voor kerosine).
  - Een aantal fiscale regelingen liggen vast in internationale afspraken en kunnen niet zomaar op nationaal niveau worden gewijzigd. Denk hierbij aan de accijnsvrijstelling voor kerosine (luchtvaart) en stookolie (scheepvaart). Deze regelingen zijn wél in de berekeningen meegenomen en meegeteld voor de totale omvang.

Uitgevoerde impactanalyses en vervolg

- Het kabinet heeft reeds een 1e stap gezet om de fossiele regelingen af te bouwen. Ook in het pakket Belastingplan 2024 zitten hiervoor weer een aantal voorstellen.
- Gelet op de demissionaire status heeft het kabinet besloten om de besluitvorming over een mogelijk afbouwpad van de overige fiscale- en uitgavenregelingen die kunnen leiden tot fossiele voordelen, over te laten aan het volgende kabinet.
- Hierbij is het van belang dat iedere regeling zorgvuldig vanuit verschillende perspectieven wordt gewogen, zoals het totale beprijzingsniveau dat nodig is voor de gestelde klimaatdoelen, het risico op weglek, rechtvaardigheid en het handelingsperspectief om te verduurzamen.
- Om de toekomstige politieke besluitvorming en het maatschappelijke debat in de komende maanden zo goed als mogelijk te faciliteren, heeft het kabinet impactanalyses laten uitvoeren naar het afschaffen van een aantal fiscale regelingen:
  - Impactanalyse afschaffen verlaagd tarief glastuinbouw, beperken inputvrijstelling aardgas en afschaffen vrijstelling voor metallurgische/mineralogische procedés en chemische reductie
  - Impactanalyse verhoging tarief CO₂-minimumprijs elektriciteit en industrie
  - Impactanalyse afschaffing vrijstelling duaal verbruik kolen
  - Impactanalyse tariefaanpassingen energiebelasting (1,2 Mton)
  - Impactanalyse afschaffen raffinaderijvrijstelling, vrijstelling energiebelasting non-energetisch verbruik aardgas, introductie heffing nafta (koolwaterstof)
  - Impactanalyse afschaffen accijnsvrijstelling gebruik van brandstoffen in de commerciële luchtvaart en afschaffen accijnsvrijstelling gebruik van brandstoffen in de commerciële scheepvaart (zeevaart en binnenvaart)
  - Impactanalyse afschaffen teruggaafregeling energiebelasting voor instellingen
  - Impactanalyse afschaffen accijnsverschil benzine – diesel
  - Impactanalyse afschaffen inputvrijstelling aardgas voor elektriciteitsopwekking en vrijstelling kolenbelasting voor gebruik kolen bij elektriciteitsopwekking
- Tegelijkertijd is het denkwerk en het maatschappelijk debat hiermee niet afgerond. Het kabinet gaat graag de komende maanden met de Tweede Kamer en betrokkenen uit het maatschappelijk veld de dialoog aan over dit thema.

Overzicht maatregelen afbouw fossiele regelingen

- Het kabinet heeft al een aantal stappen gezet in de afbouw van fiscale en niet-fiscale regelingen die invloed hebben op fossiel energiegebruik.
- In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de fossiele regelingen die het kabinet reeds heeft afgebouwd of waartoe in het Belastingplan 2024 voorstellen zijn gedaan.
- Het totaalbedrag komt uit op circa 4,8 miljard euro. Daarnaast kent het prijsplafond tegen de hoge energieprijzen (budgettaire derving in 2023 circa 3,8 miljard euro) een tijdelijk karakter en worden op termijn de gratis rechten in het Europese emissiehandelssysteem (ETS) afgebouwd (budgettair belang in 2023 circa 3,6 mld. euro).

OVERZICHT NATIONALE FOSSIELE REGELINGEN DIE REEDS WORDEN AFGEBOUWD

Regeling	Budgettair belang
<i>Fiscale maatregelen</i>	
Minder degressief maken energiebelasting aardgas	Circa 155 mln (uitgaande van 2030 tarief en verbruikscijfers in 2023)
Minder degressief maken energiebelasting elektriciteit	Circa 3,8 mld. (uitgaande van 2030 tarief en verbruikscijfers in 2023)
Afschaffen verlaagd tarief in de energiebelasting voor glastuinbouw (afbouwpad 2025 – 2030)	171 mln (uitgaande van tarief in 2023)
Beperken inputvrijstelling aardgas in de energiebelasting (gericht op WKK's, ingroeipad 2025 – 2030)	159 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen energiebelastingvrijstelling voor metallurgische en mineralogische procedés per 2025	123 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen vrijstelling voor elektriciteit gebruikt voor chemische reductie en elektrolytische procedés	12 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen vrijstelling in de kolenbelasting voor duaal en non-energetisch verbruik per 2028	71 mln. (uitgaande van tarief in 2023)
Afschaffen teruggaafregeling energie-intensieve processen per 2023	8 mln. (2020)
1e versobering van een aantal bijzondere regelingen in de autobelastingen: <ul style="list-style-type: none"> • Het kwartarief voor kampeerauto in de MRB wordt versoberd naar een halftarief vanaf 2026. • Het kwartarief in de MRB voor paardenvervoer komt te vervallen vanaf 2026, • De MRB vrijstelling voor oldtimers wordt vanaf 2028 versoberd naar een vrijstelling voor auto's met bouwjaar tot 1988. • De teruggave voor geldtransport in de BPM wordt per 2026 afgeschaft. • Het nihiltarief in de MRB voor OV-autobussen op liquified petroleum gas (LPG) of aardgas wordt per 2030 afgeschaft. • De verlaagde brandstoftoeslag personen- en bestelauto's op CNG, LNG of LPG vervalt per 2026.	Circa 200 mln.
<i>Uitgavenmaatregelen</i>	
Afschaffen indirecte kostencompensatie ETS bedrijven	82 mln. (2022)
TOTAAL	Circa 4,8 mld.